

**EGER MEGYEI JOGÚ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA**

**HELYI
ESÉLYEGYENLŐSÉGI
PROGRAM**

**EGER MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÖZGYŰLÉSE
KÖZGYŰLÉSI HATÁROZATÁVAL
ELFOGADVA**

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	11
Célok.....	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása	13
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	43
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	64
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	71
7. A fogyatékossgal élő személyek helyzete, esélyegyenlősége.....	78
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	92
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	94
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	95
1. A HEP IT részletei	95
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	98
3. Megvalósítás.....	104
4. Elfogadás módja és dátuma	109

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 2006. április 27-én tárgyalta és döntött a város első Esélyegyenlőségi Programjáról, amelyet jogszabályi változás miatt hatályon kívül helyezett.

A törvényi előírásnak megfelelő Helyi Esélyegyenlőségi Programot Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 2013. június 27-én alkotta meg.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírja, hogy az önkormányzat ötévente, öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el. Erre tekintettel **2018-ban új** Helyi Esélyegyenlőségi Programot kellett kidolgozni, amelyet Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a 431/2018. (XI. 29.) Közgyűlési Határozatával fogadott el. Ennek

időbeli hatálya: 2018. november 29-től kezdődően 2023. november 28-a,

területi hatálya: Eger város közigazgatási területe.

A fenti határidőre tekintettel 2023-ban új Helyi Esélyegyenlőségi Programot kell kidolgozni.

Összhangban az egyenlő bánásmód tv.-ben foglaltakkal, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 2021. VII. 1-től hatályos módosítása alapján a Belügyminisztérium által kiadott „**Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához**” c. **dokumentumban foglaltakkal**, Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Program és a település más dokumentumai között összhangot teremt, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetésénél a programban foglaltakat figyelembe veszi. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Eger városa Heves vármegye székhelye, az **Észak-magyarországi régió**ban elhelyezkedő megyei jogú város.

A Magyarország északi, észak-keleti részén található régiót északon Szlovákia, nyugaton a Közép-magyarországi régió, délen és keleten pedig az Észak-alföldi régió határolja. Területe 13.430 km², amely az ország területének 14,4 %-a, és ezzel a régiók között a negyedik legnagyobb.

Területének 13%-a országos és helyi jelentőségű védett természeti terület, az ország védett területeinek 22%-át teszi ki.

Az Észak-magyarországi régió területén három vármegye található: Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád vármegye. Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye a régió területének 54%-át, Nógrád vármegye 19%-át, Heves vármegye pedig a 27%-át adja. **Heves vármegye** az ország kisebb megyéi közé tartozik. Területe 3.637 km², mellyel 16. a megyék sorában.

A megyében 121 település található, melyből a városok száma tizenegy.¹

Eger városa a Bükk hegység dél-nyugati lábánál, a tengerszint felett 180 m-re fekszik, Budapesttől az M3 autópályán megközelítve mintegy 140 km távolságra. Elsősorban az Eger-patak völgye határozza meg a városszerkezetet, így észak-déli irányban 12 km hosszú, kelet-nyugati irányban pedig 3 km széles, területe 104 km².

Eger saját vonzáskörzettel rendelkező térségi központ, ami a közlekedési igényeket (munkába és iskolába járást, városi szolgáltatások elérését) is meghatározza.

Demográfiai jellemzők

Magyarország

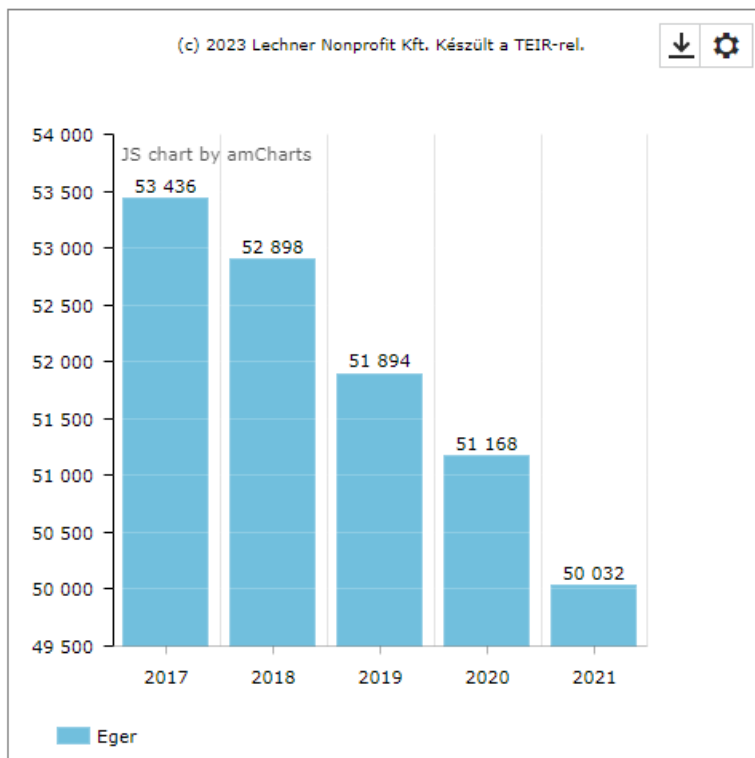
A 2022. évi népszámlálás adatai alapján Magyarország népessége 9 millió 604 ezer fő. A nagyvárosok népessége általánosságban csökkent, vonzáskörzetüké azonban jellemzően gyarapodott.

2022. október 1-jén 334 ezer fővel, 3,4%-kal kevesebben éltek hazánkban, mint a 2011. évi népszámlálás időpontjában. A népességszám 1980 óta folyamatosan csökken. Ennek legfőbb oka, hogy a halálozások száma egyre nagyobb mértékben haladja meg a születéseket.

¹ Forrás: KSH

Lakónépesség Egerben:

Lakónépesség (dec. 31.) (fő) - Központi Statisztikai Hivatal

1. számú táblázat – Eger lakónépesség száma az adott év december 31-én

Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	53 876	bázis: 2016. év
2017	53 436	99,18%
2018	52 898	98,18%
2019	51 894	96,32%
2020	51 168	94,97%
2021	50 032	92,87%
2022	49 113	91,15%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A táblázat a 2016-2022. közötti időszakban, a 2016. évhez viszonyítva mutatja a lakónépesség változását. Megállapítható, hogy Eger lakónépesség száma a vizsgált

időszakban 4763 fővel, a 2016. évi lakónépesség számhoz viszonyítva 8,85%-kal csökkent. Az évenkénti csökkenés folyamatos, 1-2 % mértékű, jelentős kiugrások nem láthatók.

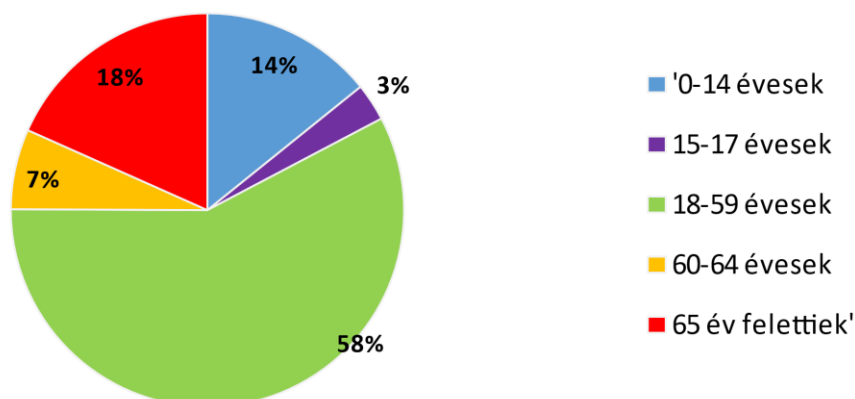
A csökkenés sajnálatos tendenciáját mi sem bizonyítja jobban, mint hogy az 1980-90-es években Eger lakónépessége a 60 ezer főt is meghaladta, amikortól a lakónépesség száma napjainkra közel 20 %-kal csökkent!

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019. év, Eger)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	23 924	28 056	51980	46,03%	53,97%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			1 184	2,28%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	3 401	3 151	6552	6,54%	6,06%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	738	685	1423	1,42%	1,32%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	13 822	14 640	28462	26,59%	28,16%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	1 575	2 151	3726	3,03%	4,14%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	4 388	7 429	11817	8,44%	14,29%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

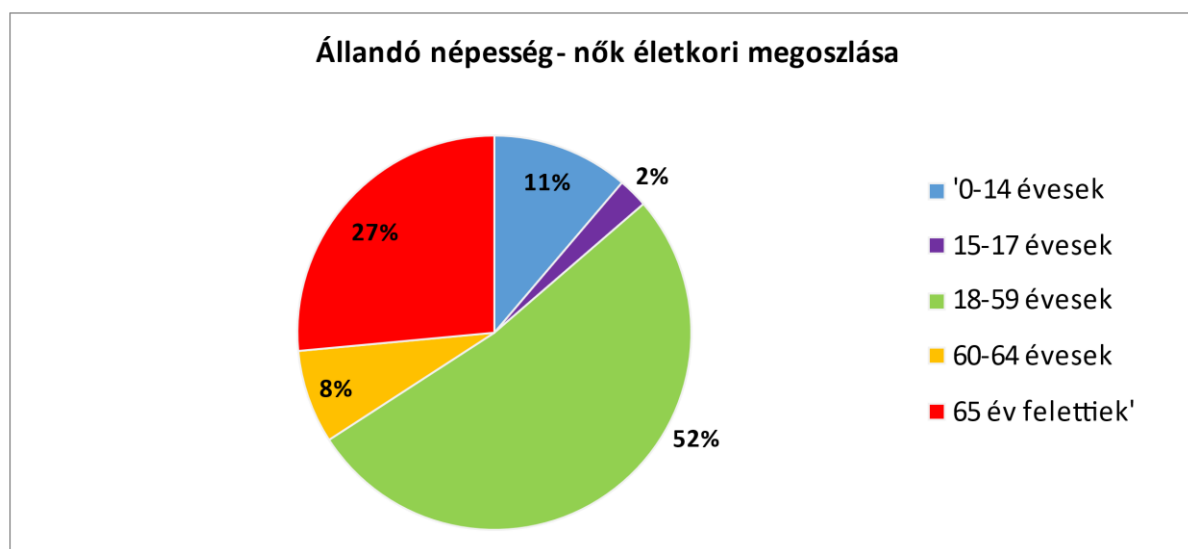
Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

„Az ENSZ legtöbbször használt csoportosítása szerint a gyermekkor a serdülés koráig tart, a statisztikákban a 0–14 éves korúak tartoznak ide. A gyermekkort a felnőttkor követi 15–59 éves korig, majd az öregkor (60 évesek és idősebb korúak). A felnőttkort két további csoportra szoktuk bontani: 15–39 évig a fiatalabb felnőtt korúak és 40–59 évig az idősebb felnőtt korúak csoportjára. A népességnek ez a négy nagy korcsoportja (0–14, 15–39, 40–59, 60–X korúak) az életkor csoportosításában alapvető jelentőségű.

Ezzel szemben az **Európai Unió** és az Európa Tanács általában a 65 éves kornál húzza meg az időskor alsó határát, hiszen a legfejlettebb országokban a hivatalos nyugdíjkorhatár jelenleg 65 év körül van.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) az idősödést 50 éves kortól számolja, és az időskor több szakaszra bontását ajánlja: 50–59 év az áthajlás kora; 60–74 év az idősödés kora; 75–89 év az időskor; 90–100 év az aggkor; 100 év felett a matuzsálemkor.”²

Egerben a vizsgált 2019. évben az állandó népesség 53,97%-át a nők teszik ki, számuk 4132-vel több a férfiakénál.

Különösen a 65 év felettiek tekintetében látható szignifikáns eltérés a nemek között – a férfiak alacsonyabb átlagéletkora miatt –, jelezve az idősebb generációk speciális problémáit, helyzetét.

Érdekesség, hogy a 0-17 éves (összevont) korcsoportban a fiúk száma (kicsivel több, mint 300 fővel) és aránya (közel 8 %-kal) meghaladja a lányokét.

3. számú táblázat - Öregedési index, Eger			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	10 831	6 857	157,96%
2017	11 055	6 768	163,34%

² <https://demografia.hu/hu/tudastar/fogalomtar/12-korosszetetel>

2018	11 398	6 727	169,44%
2019	11 817	6 552	180,36%
2020	12 194	6 398	190,59%
2021	12 226	6 199	197,23%
2022	12 372	5 924	208,85%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az **öregedési index** az időskorú, 65 év feletti népességnek a gyermekkorú, 0-14 éves népességhez viszonyított arányát fejezi ki.

Megállapítható, hogy **Egerben az időskorúak száma folyamatosan növekszik, míg a gyermekkorú népességszám folyamatosan csökken.** Míg 2016-ban minden ezer 0-14 éves korúra 1580 időskorú jutott, ez a szám 2022-re jelentősen emelkedett: minden 0-14 éves korú fiatalra már számuk kétszerese, azaz 2104 fő időskorú jutott. Városunkban is folyamatosan nő tehát az egy fő fiatalabb korúra jutó, „eltartandó” időskorúak száma.

Egy vizsgált területen a népességszámot jellemzően két tényező alakítja: a „vándorlási különbözet” és a természetes szaporodás.

Hogyan alakul ez 6 év távlatában Egerben?

A városba be és onnan elvándorlók száma „fő”-ben állapítható meg: a mérleg két serpenyőjében az idevándorlók és az elvándorlók száma áll. Ezeket a város teljes népességszámához viszonyítva és az idevándorlási arányszámból az elvándorlási arányszámot kivonva, jutunk el a belső vándorlási egyenleghez, amelyet a 4. sz. táblázat szemléltet³.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Belső vándorlási egyenleg ezrelékben, Eger (TS 031)
2017	-4,31
2018	-7,67
2019	-15,50
2020	-7,35
2021	-14,66
2022	-3,29

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

³ <https://demografia.hu/hu/tudastar/fogalomtar/86-belso-vandorlasi-aranyszamok-egyenleg> alapján

Optimális esetben ez pozitív érték vagy „nulla”: többen érkeznek lakosként egy településre, mint onnan elvándorolnak, vagy számuk azonos, feltételezve változatlan népességszámot.

Eger vonatkozásában az érték negatív, azaz az elvándorlók száma (ill. aránya) magasabb, mint az ide vándorlóké. Ez elméletben kompenzálható a népességszám emelkedésével, amely azonban, mint azt az 5. sz. táblázat mutatja, nem fordította meg a vándorlási egyenleget.

A vándorlási egyenleg tehát nem mutatja Eger népességet vonzó hatását, illetve, mint jelen esetben, sajnálatosan, annak hiányát fejezi ki. A számokból kiolvasható, hogy városunk vonatkozásában 2016-tól szinte folyamatosan romló tendencia figyelhető meg, amellyel nincs egyedül Eger, néhány nyugati határszéli megye és település, a főváros, de főként annak környéke produkál jellemzően pozitív vándorlási egyenleget.

Az alábbi ábrából látható, hogy a belső vándorlás egyenlege jellemzően negatív

Forrás: KSH, TEIR

Egy vizsgált területen a népességszámot a „vándorlási különbözet” -en túl a természetes szaporodás befolyásolja.

Számításakor az élveszületések és a halálozások különbözetét viszonyítjuk a város népességszámához, ezrelékben számolunk.

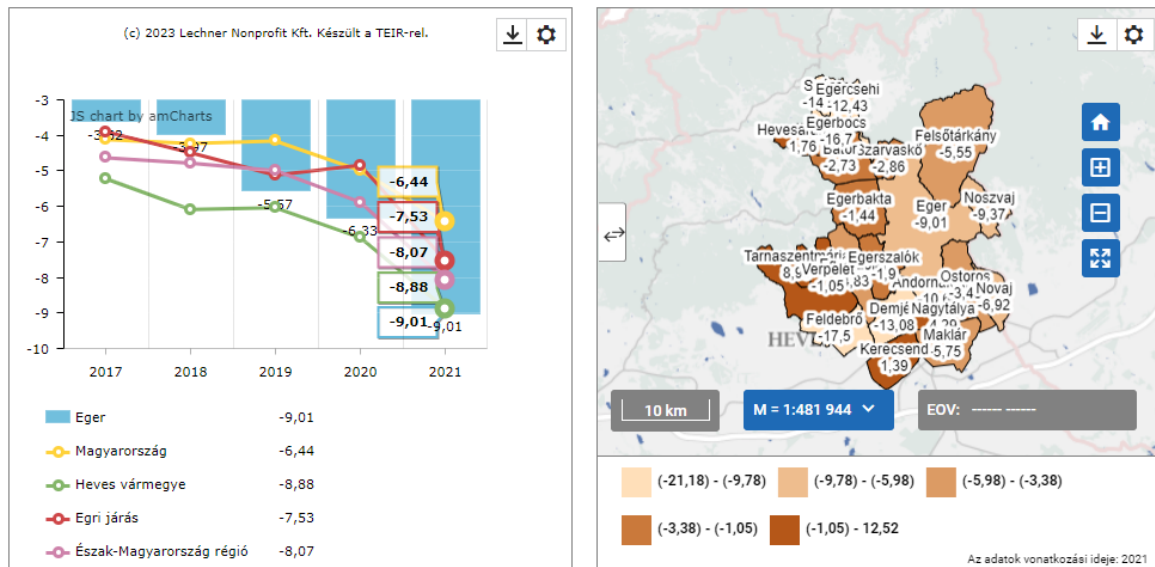
Az 5. sz. táblázat szintén elgondolkodtató: a természetes szaporodás Egerben negatív értékű, azaz természetes fogyás következett be a vizsgált időszakban.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	A természetes szaporodás arányszáma ezrelékben, Eger (TS 032)
2016	-3,89
2017	-3,62
2018	-3,97
2019	-5,57
2020	-6,33
2021	-9,01

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Sajnálatosan a természetes fogyás a jellemző az Egri járásra, a vármegyénkre, régiókra és az országra is.

Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék) - TEIR mutatók

Összegezve: a fenti táblázatok azt mutatják, hogy a **város lakónépessége csökkenő**. A fiatalok száma alacsony, a középkorúak száma növekszik és viszonylag magas az időskorúak száma. Az **öregedés jelentős**, egyre több az „eltartandó” idős.

A **városból inkább elvándorolnak** az emberek, mind érkeznének, amit tovább ront a negatív irányú természetes szaporodás, azaz **fogyás** tapasztalható.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti a szolgáltatások egyenlő esélyű elérését, az esélyegyenlőségi program célcsoportjába tartozó emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Egy település akkor tud fejlődni minden tekintetben, ha az itt élő emberek azt érzik, hogy helyük van itt, és a település, illetve az önkormányzat segíti őket abban, hogy hasznos tagjai legyenek a társadalomnak.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a város működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását működése minden területén érvényesítendő elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben is érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet kapjanak, elősegítve ezzel a város lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A program célja továbbá a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges cél számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített⁴, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

Emellett cél a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További cél meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Cél a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További cél meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként lett meghatározva annak az együttműködési rendszernek a felállítása, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

⁴ különösen a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek és fogyatékkal élők

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az Ebktv. előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat

- a törvény végrehajtási rendeletei,
- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi csoportokat érintő helyi szabályozás

- Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 39/2001. (X.19.) rendelete a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer helyi szabályozásáról
- Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 16/2003. (IV. 04.) önkormányzati rendelete a lakáshoz jutás helyi támogatásának rendjéről
- Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 14/2007. (III. 30.) önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó szociális, valamint a gyermekjóléti alapellátásokról és azok térítési díjairól
- Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 20/2023 (X.27) önkormányzati rendelete az önkormányzat tulajdonában álló bérlakások

bérbeadásának, valamint a bérleti díjak és a külön szolgáltatások díjai megállapításának szabályairól.

- Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 14/2023. (IX.29) önkormányzati rendelete az önkormányzat tulajdonában lévő lakások elidegenítéséről
- Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 2/2011. (I. 28.) rendelete az Eger Város Ösztöndíjasa cím alapításáról, a címmel járó támogatásról, annak folyósításáról.
- Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 7/2015. (II. 27.) rendelete a települési támogatás megállapításáról, kifizetésének, folyósításának rendjéről, valamint felhasználásának ellenőrzéséről
- 20/2016. (VII. 01.) önkormányzati rendelet a vállalkozások beruházás ösztönzési és munkahelyteremtési helyi támogatásának programjáról
- Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 10/2017. (III. 31.) önkormányzati rendelete az újszülött gyermekes családok megajándékozásáról

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás-politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030) dokumentumot, amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait. Ezek többek között:

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás-politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás-politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megalkotása során nem csupán az esélyegyenlőség szempontjából releváns Európai Unió, országos, vármegyei stratégiákkal és programokkal való összhangra kell figyelemmel lennünk, hanem arra is, hogy a HEP és a helyi szintű egyéb koncepciók, dokumentumok is illeszkedjenek egymáshoz, hiszen így lehet egy olyan stratégiai környezetet teremteni a tervek megvalósításához, amelyben a település jövőjét érintő elképzelések nem kerülnek ellentmondásba, hanem egymást erősítve konvertálhatók konkrét intézkedésekké. Az önkormányzati dokumentumok komplex szemléletű összehangolása növelheti az egyes programok, koncepciók tervezett intézkedéseinek, beavatkozásainak hatékonyságát. A legfontosabbak a következők:

Stratégiák, koncepciók:

- Eger MJV Szolgáltatástervezési Koncepciója a szociális és a gyermekjóléti ellátásokról
- Eger Megyei Jogú Város költségvetése
- Eger Megyei Jogú Város Gazdasági programja 2020-2024
- Integrált Településfejlesztési Stratégia: az Integrált Városfejlesztési Stratégiát (IVS) a 2014-2023-as időszakra vonatkozóan felváltó Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) meghatározza a Településfejlesztési Koncepcióban lefektetett célok elérésének középtávú fejlesztési elképzeléseit, beavatkozási területeit
- Eger Megyei Jogú Város Középtávú Gyermek- és Ifjúsági Koncepciója
- Eger Város Stratégiája a Drogprobléma Kezelésére 2014
- Eger Megyei Jogú Város Sportkoncepciója
- Eger Megyei Jogú Város Klímastratégiája
- Eger Megyei Jogú Város Környezetvédelmi programja 2022-2027
- Eger Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciója 2014-2030
- Eger Megyei Jogú Város Kulturális és közösségfejlesztési stratégiája 2017-2024

Tervek

- Antiszegregációs Program és Terv
- Eger MJV Fenntartható Energia Akcióterve 2020
- Gyermek és Ifjúsági Cselekvési Terv
- Eger Megyei Jogú Város Településszerkezeti Terve

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítése és felülvizsgálata során az önkormányzat által elfogadott koncepciókban, tervekben, stratégiákban szereplő adatok kerültek felhasználásra.

A helyi esélyegyenlőségi program a Belügyminisztérium által kiadott „Módszertani Útmutató a Helyi Esélyegyenlőségi Programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” elnevezésű dokumentum alapján készült.

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TEIR adatbázis, a 2022-es népszámlálási adatok, az önkormányzat adatbázisa szolgáltak alapul.

A dokumentumban felhasznált adatok az elérhetőségük és statisztikai feldolgozottságuk függvényében kerültek bemutatásra.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 szerint a szegénység meghatározóan korlátozza az egyén autonómiáját, cselekvési lehetőségeit, az egyéni tehetségek kibontakoztatását – ami pedig minden esélyteremtési, esélyegyenlőségi törekvés célja. Nem egyszerűen a létbizonytalanságról van szó, hanem a létbiztonság egymással összefüggő rendszereinek megrendüléséről. Az életutak tervezhetetlensége, a korai iskolaelhagyás, az alacsony munkavállalói kompetenciák, a kitartás és a figyelemkoncentráció hiánya, a családi problémák, a tartozások, a szegénységgel járó pszichés terhek, a fizikai állóképesség, a szociális készségek, az alkalmazkodóképesség vagy a szabálytartás hiánya, az egymásban is erősített negatívumok mind olyan ismerős jelenségek és tulajdonságok, amelyek jellemzik a társadalmi sérülékenységben élőket.

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások, és a társadalmi részvétel területén.

A KSH 2011-es népszámlálási adatai szerint a lakosság 1,97%-a, vagyis 315 583 fő vallotta magát cigánynak, másfélszer annyian, mint a 2001-es népszámláláskor (190 046 fő).

Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhez tartoznak.

Egerben két nagyobb, jellemzően romák lakta telep található, a Szala városrészen és a Béke telepen. Itt laknak a legtöbb és őket érintik leginkább a közösségfejlesztő és felzárkóztató kezdeményezések.

A korábbi években a Városrehabilitációs Program keretében megvalósult a Szala városrészben a Közösségi Ház kialakítása, melyet 2022-ig a Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság Család és Gyermekjóléti Központja által működtetett

A projekt részeként az Árnyékszala utcában található önkormányzati tulajdonú területen több sportág gyakorlására is alkalmas sportpálya és játszótér került kialakításra. A Verőszala utcában teljes útfelújítás valósult meg, tekintve, hogy az útburkolat meglehetősen leromlott állapotban volt, ezeken felül közműcsere és közműépítés is történt a teljes szakaszon.

A SZATECS - Szaláért Tevők Csoportja - 6 éve működő csoport, amely gyermekjóléti szakemberekkel és az egri Szala városrész lakóival közösen dolgozik a közösség fejlesztésén, a lakók által azonosított problémák megoldásán. A SZATECS például az áramszolgáltatóval együttműködve kezdeményezte kártyás villanyórák beszerelését a háztartásokba.

Létrejött az Összefogás-Fejlődjünk Együtt Alapítvány (a Szala városrészben élő roma tagokkal és közösségfejlesztő szakemberekkel). Az Alapítvány főbb célkitűzései: a Szala városrészben élők közösség-fejlesztése, iskoláskorú gyermekek korrepetálása az Egri Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Roma Szakkollégium hallgatóinak segítségével,

zene és sport-oktatás, idősklub, férfi klub működtetése, a település biztonságáért való tevékenykedés a polgárőrséggel és szívesség szolgálat szervezése.

3.1 A jövedelmi helyzet alakulása

A jövedelmi helyzet a szegénység egyik legfőbb meghatározójának tekinthető.

Az alábbi táblázat az egri állandó népesség jövedelmi helyzetét mutatja be, a személyi jövedelemadó fizetőket viszonyítva az állandó népességhez.

A táblázatból megállapítható, hogy Eger állandó népességének fele folytat jövedelemszerző tevékenységet. Az arányuk szinte állandó, a 2020. évi koronavírus világjárvány kapcsán tapasztalható egy százalékpont körüli visszaesés.

Az SZJA fizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók aránya folyamatosan csökkent az elmúlt években, ami az állandó népesség jövedelmi helyzetének javulására utal településünkön.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA fizetők aránya az állandó népesség %-ában (TS 059)	A 0-1 millió forintos éves jövedelemsávba tartozók aránya az SZJA fizetők %-ában (TS 060)
2016	52,54	31,87
2017	52,01	28,97
2018	52,38	26,50
2019	52,55	24,83
2020	51,04	23,81
2021	52,24	22,88

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján a településre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete

A foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, a nyugdíj előtt álló, idősebb korosztály, valamint a megváltozott munkaképességű, fogyatékkal élők csoportja. A munkanélküliség súlyos problémát jelent mind az érintett egyén, mind a gazdaság és a társadalom szempontjából. Amellett, hogy jövedelem kiesést okoz, hosszú távon elszegényedéshez, társadalmi kirekesztettséghez vezethet.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	3,61	3,62	3,62%
2018	3,75	3,51	3,63%
2019	3,50	3,38	3,44%
2020	4,94	4,95	4,95%
2021	3,94	3,66	3,80%
2022	3,68	3,51	3,60%

A táblázat adataiból egyértelműen kitűnik, hogy a vizsgált időszakban az aktív korú álláskeresők körében a férfiak aránya mindegyik évben meghaladja a nők arányát.

3.2. 2. számú táblázat – Nyilvántartott álláskeresők bemutatása korcsoportonként							
Korcsoportok	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Nyilvántartott álláskeresők száma	1 425	1 275	1 252	1 155	1 621	1 213
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	37	48	38	37	57	36
	%	2,60%	3,76%	3,04%	3,20%	3,52%	2,97%
21-25 év (TS 038)	Fő	140	129	122	146	160	79
	%	9,82%	10,12%	9,74%	12,64%	9,87%	6,51%
26-30 év (TS 039)	Fő	149	128	131	94	150	95
	%	10,46%	10,04%	10,46%	8,14%	9,25%	7,83%
31-35 év (TS 040)	Fő	157	117	114	93	148	97
	%	11,02%	9,18%	9,11%	8,05%	9,13%	8,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	194	177	138	136	171	119
	%	13,61%	13,88%	11,02%	11,77%	10,55%	9,81%
41-45 év (TS 042)	Fő	159	150	170	164	232	169
	%	11,16%	11,76%	13,58%	14,20%	14,31%	13,93%
46-50 év (TS 043)	Fő	182	134	132	121	178	157
	%	12,77%	10,51%	10,54%	10,48%	10,98%	12,94%
51-55 év (TS 044)	Fő	123	122	128	111	176	119
	%	8,63%	9,57%	10,22%	9,61%	10,86%	9,81%
56-60 év (TS 045)	Fő	162	128	113	115	158	113
	%	11,37%	10,04%	9,03%	9,96%	9,75%	9,32%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	122	142	166	138	191	229
	%	8,56%	11,14%	13,26%	11,95%	11,78%	18,88%

Forrás: TeIR, Nemzeti M.ügyi Hiv.

A nyilvántartott álláskeresők korcsoportonkénti megoszlását elemezve látható, hogy a munkanélküliség a különböző korosztályok esetén miként alakul.

Jellemzően kedvező tendencia figyelhető meg: az álláskeresők száma csökkenő a korcsoportokban. Egy-egy év esetén tapasztalható ebben változás, mint például a 20 éves vagy az alatti korcsoportban a 2017. évben, a 26-30 év korcsoportban a 2018. évben vagy az 51-55 éves korcsoport esetében a 2018. évben. Jelentősebb a negatív tendencia, azaz a nyilvántartott álláskeresők számának növekedése, a 41-45 éves korcsoportban a 2018. évben és a 61 éves vagy afeletti korcsoportban a 2017. és a 2018. évben.

A 2020. év minden korcsoportban visszaesést eredményezett, amelynek az oka a koronavírus járvány volt.

A nyilvántartott álláskeresők száma és aránya korcsoportonkénti bontásban hasznos információt nyújt a település munkaerő-piaci problémái, a foglalkoztatás terén hátrányos helyzetben lévő csoportok beazonosítása szempontjából. Napjainkban a fiatalok hosszabb ideig vesznek részt az oktatásban, és egyre később lépnek be a munkaerő-piacra. A pályakezdő fiatalok azonban szembesülhetnek nehézségekkel az elhelyezkedés során, különösen, ha végzettségük típusának és szintjének megfelelő állást szeretnének szerezni. Pályakezdőként elsősorban a tapasztalat hiánya jelenthet problémát.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	47,45	52,07
2018	46,96	49,32
2019	45,63	48,39
2020	52,19	51,30
2021	57,38	49,14
2022	53,60	50,82

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatból kitűnik, hogy az összes nyilvántartott álláskereső közelítőleg fele 180 napnál hosszabb ideje eredménytelen az álláskeresőben. Arányuk 2020-ban ugrott meg, vélhetően a koronavírus járvány miatt. Sajnálatos, hogy ez még 2021-ben sem ment vissza 50 % alá, sőt növekedett.

Ennek a veszélyeztetett körnek majdnem fele a nők közül kerül ki. A nők álláskeresői hajlandóságát befolyásolja az is, hogy a háztartásban van-e más jövedelemmel rendelkező személy, mert a létbiztonság ettől is függ. Meghatározó tényező az álláskereső szempontjából az egészségi állapot, az iskolai végzettség, a személyes és a környezeti motiváció, a jó minta megléte vagy hiánya, a korábbi munkatapasztalat.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A hátrányos helyzet egyik meghatározó tényezője az alacsony iskolai végzettség, amelynek szintje szorosan összefügg a munkavállalási esélyekkel.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	1 425	32	2,25%	259	18,18%	1 134	79,58%
2017	1 275	34	2,67%	258	20,24%	983	77,10%
2018	1 252	30	2,40%	242	19,33%	980	78,27%
2019	1 155	19	1,65%	197	17,06%	939	81,30%
2020	1 621	22	1,36%	273	16,84%	1 326	81,80%
2021	1 213	22	1,81%	232	19,13%	959	79,06%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A foglalkoztatás szintje függ az egyének iskolai végzettségétől. A regisztrált álláskeresők közel egyötöde a munkaerőpiacon alig átváltható általános iskolai – vagy annál alacsonyabb végzettséggel rendelkezik, amelynek egyik oka az újratermelődés azokban a családokban, ahol a szülők iskolai végzettsége szintén alacsony, viszont az is tény, hogy a 8 általánosnál magasabb végzettségűek is nehezen tudnak elhelyezkedni a munkaerő piacon.

Egerben egyre több fiatal érzi fontosságát egy általános műveltség, szakma megszerzésének, amik alapfeltételei a továbbtanulásnak és egy biztosabb jövőnek.

Tábla:3.2.4.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás- politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	780	333
2018	537	223
2019	602	134
2020	1 663	84
2021	333	87
2022	237	70

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A főbb aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök közé tartoznak: munkaerő-piaci képzések, bérjellegű támogatások, munkahelymegőrző támogatás, munkahelyteremtő támogatás, mobilitási támogatások, álláskereső vállalkozóvá válását elősegítő támogatások, közfoglalkoztatás.

Foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű társadalmi csoportok (megváltozott munkaképességűek, romák stb.) egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét. Ezért is szükséges a felvilágosító munka, (akár szórólap útján is) mit kell tenniük ahhoz, hogy regisztrált munkanélküliként közfoglalkoztatásban vegyenek részt. A közfoglalkoztatottak száma, évről – évre csökken.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőkben a közösségi munka ereje hat, és ha a támogatási összeg nem is annyi, mint egy munkaviszonyban a rendszeres munkába járás, mentálisan segít feldolgozni ezen réteg számára a munkanélküliséget. A közfoglalkoztatási programokból többen visszatértek a munkaerőpiacra, így új emberek bevonására is nyílt lehetőség. A cél a munkaerőpiacra visszatérés elősegítése.

Az elmúlt években a hátrányos helyzetűek, inaktívak munkaerő-piacra történő visszakerülése érdekében az önkormányzat közfoglalkoztatással igyekezett segíteni a munkavégzéshez kapcsolt, munkajövedelemmel járó foglalkoztatást. Az egyenlőtlenség meglétét bizonyító esetekről nincs tudomásunk.

Tábla:3.2.5.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A munkahelyteremtést számos eszközzel igyekszik Eger önkormányzata elősegíteni.

A Közgyűlés 222/2016. (V. 19.) sz. határozatával fogadta el Eger Megyei Jogú Város vállalkozásfejlesztési és befektetés-támogató programjának koncepcióját és ezt követően megalkotta a 20/2016. (VII. 01.) önkormányzati rendeletet a vállalkozások beruházás ösztönzési és munkahelyteremtési helyi támogatásának programjáról.

Az önkormányzat támogatást nyújthat a vállalkozások részére úgy is, hogy a munkavállalói részére önkormányzati bérlakást bocsát rendelkezésre. A vállalkozás a vezető tisztségviselőjét, egyéb vezető állású munkavállalóját, illetve munkavállalóját a rendelkezésre álló szabad bérlakások erejéig legfeljebb 1 éves időtartamra bérlőnek jelölheti ki.

Ezen túl az önkormányzat a vállalkozás által megvalósítani kívánt beruházás volumenétől és létszámától függően további kedvezményeket és támogatásokat tud biztosítani.

Kiemelten kezelt a Déli iparterület fejlesztése. A Heves Vármegyei Kormányhivatal szakmai közreműködésével segít a munkaerőpiaci igények kielégítéséhez.

Egyes infrastrukturális fejlesztésekkel a helyben működő vállalkozások, munkaadók mindennapi működését is segíthetjük. Egerben több **tervezett beruházás** is van, amelyek közül néhányat kiemelten kezel a kormány. Ezek közé tartozik az egri elkerülő út, amely csökkentheti a 25-ös főút forgalmát.

Szemléletváltást hirdet az „**Eger Bringa**”. Ez egy közösségi kerékpáros rendszer, amely 2023 áprilisában indult el Eger belterületén. Összesen 20 biciklit és 2 gyűjtőállomást helyeztek üzembe. A rendszerrel a város számos pontja elérhetővé válik biciklivel, és a cél, hogy népszerűsítsék a környezetvédelmet és csökkentsék az autós forgalmat, a munkahelyek megközelítése könnyebb legyen. A kerékpárok használatához regisztrálni kell az egerbringa.hu oldalon, ahol jegyet is lehet venni.

Eger város ösztöndíjasa program a friss tudással rendelkező fiatal pályakezdőket támogatja: amennyiben a tanulmányok befejeztével egri munkahelyen áll munkába, egyszeri támogatásban is részesül, melyet a HKIK támogatása egyes hiányszakmákban még tovább növelhet.

A foglalkoztatási lehetőségek szempontjából célszerű megkülönböztetnünk nyári és téli szezont. A nyári szezonban a város kiemelkedő idegenforgalmi jelentősége miatt több munkalehetőség érhető el a településen, ami felszívja a helyi és környékbeli munkaerő nagy részét. A téli szezonban általában növekszik a munkanélküliek száma, de közülük nem mindenki jelenik meg nyilvántartott álláskeresőként.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Árnyaltabb képet nyerhetünk a munkanélküliségről, ha számba vesszük, hogy a fiatalok körében milyen mértéket ölt a jelenség. A foglalkoztatási törvény meghatározása szerint pályakezdő álláskereső a 25. életévét - felsőfokú végzettségű személy esetén 30. életévét - be nem töltött, a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkező, az

állami foglalkoztatási szerv által nyilvántartott álláskereső, feltéve, ha álláskeresői járadékra a tanulmányainak befejezését követően nem szerzett jogosultságot⁵.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	1 275	124
2018	1 252	99
2019	1 155	98
2020	1 621	120
2021	1 213	72
2022	1 138	48

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat alapján elmondható, hogy Egerben a pályakezdő fiatalokat csekélyebb mértékben érinti a munkanélküliség. A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és aránya az elmúlt években (kivételt képezve a 2020. „covid-év”) csökkent az összes álláskereső között, és 2021-ben már csak az összes nyilvántartott álláskereső 6%-a volt pályakezdő. A statisztikák alapján elmondható, hogy Eger esetében a pályakezdők csoportja összességében kevésbé nehéz helyzetben van a többi álláskeresőhöz képest, így nem képez markánsan esélyegyenlőségi célcsoportot.

A munkaadók az Ifjúsági Garancia GINOP-5.2.1-14-2015-00001 projekt forrásából a foglalkoztatandó fiatal lakcíme vagy tartózkodási helye szerint illetékes járási hivatal foglalkoztatási osztályához benyújtott kérelem alapján bérköltség- vagy bértámogatásban részesülhetnek, amennyiben a projektben részt vevő álláskereső foglalkoztatását vállalják.

A GINOP-5.2.1-14-2015-00001 projekt keretében az Ifjúsági Garancia Rendszerbe bevont **25 év alatti (15-24 év közötti) nem tanuló, nem dolgozó, álláskeresőként regisztrált fiatalok után igényelhető támogatás**, teljes, vagy legalább napi 4 órát elérő részmunkaidőben történő foglalkoztatásukhoz kapcsolódóan.

A programban igényelhető támogatási formák

- Foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatás
- Bérköltség támogatás
- Munkába járáshoz kapcsolódó utazás költségeinek megtérítése
- Mobilitási / Lakhatás támogatás
- Vállalkozóvá válás támogatása

⁵ Flt. 58. § (5) bekezdés k) pont

Tábla:3.2.6.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A munkaerőpiaci integrációt segítő szervezetek közül legfontosabb a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, amely többek közt a következő tevékenységeket látja el az álláskeresőket megsegítése érdekében:

- Munkaerő-közvetítés: amennyiben a munkáltatók bejelentik munkaerőigényüket az Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálatnak, a munkaerőigény alapján a járási hivatalok foglalkoztatási osztályainak munkatársai megkeresik és kiközvetítik azokat a személyeket, akik a megadott feltételeknek megfelelnek.
- Munkatanácsadás: segítséget nyújt a pályaválasztásban, pályamódosításban, az egyéni munkaerő-piaci lehetőségek tisztázásában, az elhelyezkedési esélyek növelésében, illetve a munkavállalással kapcsolatos egyéb ismeretszerzésben.
- Pályatanácsadás: célja az igénybe vevő személy pályaválasztásának, pályamódosításának elősegítése, érdeklődésének, képességének, személyiségének és munkaerő-piaci igényének megfelelő pályaterv kialakítása.
- Álláskeresői tanácsadás: azok számára ideális, akik munkát akarnak vállalni, valamint álláscéljuk egyértelmű és reális, de nem rendelkeznek az álláskeresőkhöz szükséges ismeretekkel, gyakorlattal.
- Rehabilitációs tanácsadás: a megváltozott munkaképességű ügyfelek számára segít a számukra megfelelő munkakör, munkahely, valamint képzés meghatározásában és megtalálásában.
- Mentori tevékenység: hátrányos helyzetű személy segítése érdekében végzett mentorálás.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A roma származásúak önkormányzati fenntartású intézményekben történő foglalkoztatásával kapcsolatban nem áll rendelkezésünkre adat. Az etnikai hovatartozás egy olyan szenzitív adat, melyről többnyire önbevalláson alapuló információszerzés révén szerezhetünk tudomást, de településünkön ilyen jellegű felmérés nem készült az elmúlt években.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az Ebtv. 21. §-a szerint az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz

Nincs tudomásunk olyan esetről, amelynek során hátrányos megkülönböztetés ért volna a munka világában bármely helyi munkavállalót. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy Egerben a hátrányos megkülönböztetés nem jelenik meg a foglalkoztatás terén, csupán annyit tudunk, hogy ilyen eset nem került nyilvánosságra, ez irányú felmérés pedig nem készült településünkön. Az esetleges diszkriminációs gyakorlat megelőzése vagy visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, illetve a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális eszközök széles körben elterjedtek a mindennapi életben, például a számítógépek, az okostelefonok, az okosórák, a digitális fényképezőgépek, a navigációs rendszerek, a médialejátszók és a játékkonzolok. A digitális eszközök használata számos előnnyel jár, például a gyorsabb és pontosabb kommunikációval, a nagyobb tárolókapacitással, a könnyebb hozzáféréssel az információkhoz és a szórakozáshoz, valamint a kreativitás és az innováció ösztönzésével.

A digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei településünkön adóttak. Az általános iskolai képzés során évről évre egyre hangsúlyosabb szerepet kap a digitális eszközök alkalmazása, illetve a diákok informatikai ismereteinek bővítése.

A koronavírus járvány időszakában bevezetett digitális oktatás során a tanulók nem kerültek hátrányos helyzetbe, hiszen a lakosság technikai eszköz-ellátottsága megfelelőnek bizonyult az otthoni online tanulás kivitelezéséhez. Kevés esetben voltak hiányosak az otthoni online tanulás feltételei, ezekben az esetekben helyi összefogással sikerült kezelni a problémát, így településünkön az egyes társadalmi csoportok közti digitális szakadék nem jelent meg markánsan, a digitális oktatás a körülményekhez képest zökkenőmentesen tudott megvalósulni.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Tábla:3.3.1.; 3.3.2.; 3.3.3.

A helyi szintű szabályozás folyamata a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (a továbbiakban: Szociális Törvény vagy Szt.) foglaltaknak megfelelően ment végbe településünkön. A szociális törvény 132. § (4) bekezdése értelmében a települési önkormányzat rendeletben szabályozza az étkeztetés, valamint a települési támogatás keretében nyújtott ellátások jogosultsági feltételeit, illetve az ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályait. A **települési támogatás megállapításáról, kifizetésének, folyósításának rendjéről, valamint felhasználásának ellenőrzéséről** szóló 7/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet a Szociális törvényben foglaltaknak megfelelően települési támogatást és rendkívüli települési támogatást állapíthat meg.

A rendelet meghatározott jövedelemszint alattiak számára települési támogatást biztosít a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez, a temetéshez, a gyógyszerköltségekhez, 18 évesnél idősebb, tartós betegsége miatt legalább napi 4 óra ápolást, gondozást igénylő hozzátartozó gondozásához, a gyermekek neveléséhez. Rendkívüli települési támogatás nyújtására is lehetőséget biztosít az önkormányzat meghatározott esetekben, kifejezetten megélhetési nehézségekkel küzdő, rendkívüli vagy krízishelyzetbe került személyek részére.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %- ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	1275	3,58%	289	22,67%
2018	1252	3,60%	294	23,48%
2019	1155	3,45%	312	27,01%
2020	1621	4,98%	371	22,89%
2021	1213	3,84%	353	29,10%
2022	1138	3,59%	331	29,09%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi
Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	361	28,31%	436	34,17%	650	50,98%
2018	325	25,96%	329	26,26%	619	49,44%
2019	288	24,94%	333	28,83%	600	51,95%
2020	408	25,17%	421	25,98%	779	48,06%
2021	385	31,74%	448	36,93%	738	60,84%
2022	243	21,35%	350	30,72%	574	50,44%

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	68
2018	63
2019	64
2020	59
2021	56
2022	62

A táblázatokból látszik, hogy az álláskereső az egyes passzív foglalkoztatás-politikai eszközöket kissé emelkedő, de szinte változatlan arányban veszik igénybe a vizsgált időtartam alatt.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Lakásállomány Egerben

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	26382	76	2,88	49,09	88,00	95,10
2017	26454	89	3,36	49,01	88,55	95,60
2018	26574	128	4,82	48,90	88,77	96,07
2019	26720	167	6,25	48,69	88,70	96,15
2020	26768	48	1,79	48,62	89,23	96,97
2021	26810	42	1,57	48,58	89,73	97,71

2022. október 1-jén hazánkban 9,6 millióan éltek és 4,6 millió lakás volt. A lélekszám 3,4%-kal kevesebb, a lakásszám 4,3%-kal több az előző népszámláláshoz képest.

Egerben a 2022-es népszámlálás adatai szerint 27.190 lakás van, ebből 4488 nem lakott. Jelenleg a lakott lakások száma (háztartások száma) 22702 volt (a kettő különbözete). A lakásállományból 18.909 összkomfortos, 8002 komfortos, 125 félkomfortos, 105 komfort nélküli és 49 szükséglakás.

Tábla:3.4.1.

a) bérlakás-állomány

Tábla:3.4.2. opcionális

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú
	db	db	db	db	db	db	db
2016	26 382	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	26 454	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	26 574	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	26 720	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	26 768	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	26 810	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	27190	105	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Év	Eger MJV Önkormányzata bérlakás állománya (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító bérlakások száma (db)
2018	904	2
2019	897	2
2020	896	2
2021	895	2
2022	895	2

Év	Beérkezett kérelem (db)	Rendeletnek megfelelt (db)	Elutasított kérelem (db)	Bérbeadott lakás (db)
2018	131	113	18	22
2019	145	130	15	13
2020	99	93	6	34
2021	80	71	9	15
2022	88	76	12	20

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

3.4.3. sz. táblázat - Garzonházi lakásigények

Év	Beérkezett kérelmek (db)	Rendeletnek megfelelt (db)	Elutasított kérelem (db)	Bérbeadott lakás (db)
2014	85	83	2	59
2015	139	125	14	62
2016	101	99	2	48
2017	59	59	-	33
2018	46	40	6	52
2019	61	59	2	53
2020	70	64	6	
2021	81	76	5	38
2022	96	91	5	60

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

nincs ilyen

e) lakhatást segítő támogatások

Tábla:3.4.3.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (fő) (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (fő) (TS 137)
2017	n.a.	756
2018	n.a.	393
2019	n.a.	638
2020	n.a.	194
2021	n.a.	174
2022	n.a.	136

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata - legfeljebb 1,5 millió forint - kamatmentes kölcsön formájában támogatást nyújthat az Egerben élő, vagy Egerben munkahellyel rendelkező kérelmezők részére első lakásuk vásárlásához, építéséhez, valamint a három és többgyermekes családok minőségi lakáscseréjének elősegítéséhez, amennyiben a lakás vásárlása, építése Eger közigazgatási területén történik.

A támogatás nem kizárólag a fiataloknak szól, azonban az a tapasztalat, hogy elsősorban ők vették igénybe. A támogatási forma segítség lehet az egri fiataloknak az otthonuk megteremtésében. Ilyen célra 2020., 2021. és 2022. években nem érkezett pályázat, ugyanis a magasabb jövedelmi viszonyok és az ingatlanárak emelkedése következtében a kérelmek nem feleltek meg a rendelet előírásainak. Célszerű lenne ezért az önkormányzat rendelet felülvizsgálata a jövedelmi határok tekintetében, továbbá szükséges figyelembe az ingatlanárak emelkedését is. Tapasztalat továbbá, hogy elsősorban az állam által nyújtott magasabb összegű támogatási kedvezményeket használják ki a rászorulóok.

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Lakhatást segítő támogatás a települési támogatásként folyósított lakhatási támogatás. Ezt a támogatási formát elsősorban természetben kapják az érintettek.

a) eladósodottság

Az eladósodottság miatt vannak, akik elvesztik lakhatásukat. A hajléktalanellátás céljára szolgáló integrált intézmény 2016-ban nyílt meg, felváltva ezzel a Kertész utcai hajléktalanszállót, hajlékot nyújtva többek között az eladósodottság miatt utcára kerülőknek. A TIOP-pályázat keretében épült ingatlan az ország egyik legkorszerűbb, legjobban felszerelt hajléktalansegítő intézménye. Itt kapott helyet a hajléktalanok háziorvosi rendelője is. Az intézmény nappali melegedővel még nem rendelkezik, tervezetése a fenntartó részéről megtörtént.

A hajléktalanok felkutatása és segítése az utcai szociális munka keretében történik. Egerben 160 hajléktalan él, közülük 90 főnek lehet jelenleg a lakhatását biztosítani, krízisidőszakban plusz tíz fő tud még szállást kapni. Az éjjeli menedékhelyen 52, az átmeneti szálláson 10, az ápoló gondozó otthonban 28 főnek biztosítunk szállást és a jogszabályoknak megfelelő ellátást. Az utcai szociális munkások nyilvántartása szerint utcai gondozásban 60-65 fő szerepel. Ténylegesen az utcán 2-3 fő él, de télen ők is bekerülnek az intézménybe. Néhányan nem hajlandók együttműködni, sem nevüket, sem az éjjeli tartózkodási helyüket nem hajlandók elmondani.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Eger külterületein jellemzően a zártkerti övezetekben vannak lakott ingatlanok (Almárdűlő, Szépasszonyvölgy, Fertő-dűlő, Braun-völgy, Kistályai út környéke).

Ezek az ingatlanok státuszuk szerint gazdasági épületek, jellemzően a régi hétvégi házak téliesített, átépített változatai. Állapotuk, méretük szerint a lakhatásra alkalmatlantól a teljesen felújítottig és a 12m²-től a 100+m²-ig terjed. Természetesen létezik az újonnan épített ház is. Jogi státuszuk nagy százalékban rendezetlen, vagyis az épület nem szerepel

a tulajdoni lapon, legfeljebb az eredeti kisebb méretben, sokszor a beépítési százalékot is túllépve.

Közzszolgáltatás ezeken a területeken nincs, ebben nem is várható változás.

Közműszolgáltatás szinte kizárólag a villamoshálózat megléte, egyes helyeken önerős beruházás keretében az ivóvíz hálózat kialakítása történt meg, ahol a meglévő hálózat közelsége ezt lehetővé tette. Egyéb esetekben a vízellátást saját kútból oldják meg, innen adódik a szennyvízelvezetés, tárolás, kezelés problémája. További probléma - Almár-dűlő kivételével - nem megoldott a szemétszállítás, elhelyezés.

A közösségi közlekedés külterületeken kizárólag csak a helyközi járatok nyomvonalai mellett elérhető, ami általában egy buszmegállót jelent.

A fent okok miatt a külterületeken az életvitelszerű lakhatás továbbra sem nem támogatott, közösségi, közüzemi, és közlekedési szolgáltatások fejlesztése nem várható, azokat egyénileg kell megoldani.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közzszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű⁶ gyermekek aránya;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Az Integrált Területi Program megállapítja, hogy Eger területe társadalmi, területi szempontból tagolt. A városon belül vannak kevésbé fejlett területek, szegregátumok, és fejlettebb épületállománnyal, infrastruktúrával rendelkező magas státuszú területek. Belső igény a területi kiegyenlítődés elősegítése.

A város alacsony státuszú lakosságot koncentráló területei a város északi részén helyezkednek el. E területek között vannak olyanok, melyeket a KSH szegregátumként jelölt meg, vannak olyanok, melyek a szegregációval veszélyeztetettek, és vannak olyanok, melyeken a szegregáció kialakulása még nem indult meg, de a terület magára hagyása ilyen jellegű folyamatok elindulását, illetve felerősödését hozhatja magával.

TOP-6.7.1-15 Megyei jogú városok leromlott városi területeinek rehabilitációja (2016.)

A prioritástengely keretében megvalósult fejlesztés: „Leromlott városi területek rehabilitációja Egerben”. A program során több önkormányzati bérlakás felújításra

⁶ **Hátrányos helyzetű (HH)** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, nagykorúvá vált gyermek vagy fiatal felnőtt, aki esetében az alábbi körülmények közül **egy fennáll**: a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik, alacsony foglalkoztatottságú, vagy a gyermek elégtelen lakókörnyezetben, illetve lakáskörülmények között élő gyermek vagy fiatal felnőtt.

Halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) az, aki esetében a HH-ként meghatározott körülmények közül **legalább kettő fennáll**, továbbá a családjából kiemelt, szakellátást nyújtó intézményekben elhelyezett, nevelésbe vett gyermek, valamint az utógondozói ellátásban részesülő, tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt. (Forrás: <https://www.ksh.hu/sdg/1-22-sdg-1.html> alapján)

került, illetve a projekt része volt új bérlakások építése, a közösségi ház tetőszerkezetének felújítása az Árnýékszala utcában, utak fejlesztése.

A Községi Ház (Árnýékszala utca 42.) épületén a 2013-2014-ben végzett szociális célú városrehabilitációs program keretében, élelmiszerüzletből alakították át a lakosságot, a közösségformálást, a felzárkóztatást és a helyi identitás erősítését szolgáló házzá. Az ingatlan sok programnak és a helyi közösségi életnek ad otthont, jól szolgálja a környéken élők összetartását, a közösségformálást, s az igen aktív helyi civil csoport, a Szaláért Tevők (SZATECS) munkájának bázisa is egyben.

Eger Integrált Településfejlesztési Stratégiájában meghatározott városfejlesztési körzetek mindegyikében – a KSH 2011-es Népszámlálási és az Önkormányzat rendelkezésre álló adatai alapján – meghatározásra kerültek a legfontosabb társadalmi problémák. Ezek alapján megállapítható volt, hogy a város területén belül két szegregált terület is kialakult, amelyek részletes vizsgálata az Anti-szegregációs Terv keretében megtörtént. A vizsgálatok alapján a szegregált körzetek a város északi részén helyezkednek el. A két szegregátum közös vonása, hogy – a külterületekre költöző, ismeretlen szociális összetételű lakosságon kívül – mindkét terület a város szövetébe ágyazódott, telepszerű környezetet alkot.

A KSH adatai alapján a városban megállapított és kijelölt 2 szegregált körzet részletes vizsgálata az Anti-szegregációs Terv keretében megtörtént. A KSH munkatársai a 2011-es népszámlálás adatainak segítségével kiválasztották Eger belterületén azokat a részeket, melyek szegregátumnak minősülnek. A **szegregátumok** kiválasztásának kritériuma a következő volt: azok a tömbök, ahol az alacsony státuszú lakosság aránya magas, vagyis az aktív korú népességen belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező lakók aránya magasabb, mint 35 százalék.

Rác Hóstya városrész

A roma népesség aránya a Szala-part alsó területén igen jelentős. Az itt élő lakosok helyzete továbbra is többszörösen hátrányos. A területen a 2023-as adatok szerint 813 fő él, amelyből 226 fő 18 év alatti.

Elmondható, hogy számos társadalmi probléma (szegénység, munkanélküliség, deviáns viselkedés, bűnözés, stb.) egyidejű megjelenése figyelhető meg, melynek kezelése nem halogatható tovább. A társadalmi gondok mellett a lakókörnyezet minőségének és műszaki állapotának folyamatos romlását is megfigyelhettük a terület romák által lakott részén. Az elmúlt két évtizedben ingatlanpiaci szempontból fokozatosan leértékelődnek azok az utcák, ahol a roma családok által lelakott, illetve nem rendeltetésszerűen használt lakóházak voltak találhatóak.

A különböző szocializációs normák hiányából és a hulladékgyűjtés szervezetlenségéből adódóan, az akcióterületen több helyen is voltak – illetve részben ma is találhatóak – illegális hulladéklerakók, melyek környezeti és higiéniai szempontból egyaránt veszélyforrást jelentenek az itt élőknek. A lakókörnyezet kedvezőtlen megítélése és a fentebb bemutatott folyamatok, illetve társadalmi jelenségek miatt a területen csak részben jelentek meg különböző közszolgáltatások és vállalkozások, így a terület erőteljesen funkcióhiányosnak minősíthető.

Felnémeti városrész

A korábban rosszabb adottságú Felnémeti városrész helyzete a 2001-es népszámlálás óta eltelt időben jelentős mértékben változott, pozitív irányban. 2008 közepén zárult le Felnémet városrész komplex rehabilitációja.

A program keretében többéves, másfél milliárd forintos bekerülési költségű fejlesztési koncepció végrehajtása történt, melynek során az Önkormányzat szorosan együttműködött a helyi lakosokkal, civil szervezetekkel és a gazdasági szereplőkkel.

A program keretében egyszerre valósulhatott meg a leromlott lakókörnyezet felújítása, a közlekedési helyzet javítása, a környezeti szempontok érvényesítése és a természeti környezet védelme, a közbiztonság javítása, a hátrányos helyzetű lakosság munka- és képzési lehetőségeinek javítása, valamint az információs technológia adta lehetőségek kihasználása.

Több éves kitartó munka eredménye a Béke-telep közművesítése, a vezetékes ivóvíz-, a szennyvíz és a gáz bevezetése, valamint járható, aszfaltozott utak építése. A telep rehabilitálásának első lépése azonban az itt található telkek tulajdonviszonyának rendezése volt. A telkek ingyenesen vagy jelképes összegért kerültek a lakók magántulajdonába, amely azért is fontos, mert eddig hozzáférhetetlen lehetőségek nyílhattak meg a telepiek előtt; saját tulajdonú telkeikre állami támogatást igényelve javíthatták, bővíthették házaikat.

Szegregátumok hátrányos helyzet
(2023- as önkormányzati adatgyűjtés)

utca	lakosság szám állandó és tartózkodási hellyel rendelkezők fő	hátrányos helyzetű gyermek 18 év alatti	Halmazottan hátrányos helyzetű gyermek 18 év alatti	18 év alatti gyermek száma	65 feletti lakosok száma
Verőszala	513	10	47	159	26
Árnyékszala	217	1	6	50	43
Rudivár	83	3	5	22	4
Béke	450	5	37	132	53

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az Ebktv. 24. és 25. §-a következőket írja elő:

Az egyenlő bánásmód követelményét a szociális biztonsággal összefüggésben érvényesíteni kell különösen

- a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, valamint
- a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása során.
- Az egyenlő bánásmód követelményét az egészségügyi ellátással összefüggésben érvényesíteni kell különösen az egészségügyi szolgáltatásnyújtás, ezen belül
 - a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel,

- a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5. §-a értelmében a települési önkormányzat egészségügyi alapellátás keretében gondoskodik:

- a háziorvosi és házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

Az egészségügyről szóló 1997. évi 153. § (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében

- gondoskodik a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- biztosítja a külön jogszabályban meghatározott rovarok és rágcsálók irtását,
- folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén - lehetőségeihez képest - saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közügyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	23	11	21	0,8	0,8
2017	1	23	11	21	1 500	190,96
2018	0	23	11	21	1 786	187,03
2019	1	23	11	21	1 845	101,04
2020	1	23	11	21	1 710	116,23
2021	1	23	11	21	1 599	110,15

Forrás: TelR, KSH Tstar

Ahogy látható, az egészségügyi alapellátások helyben elérhetőek az egriek számára. A háziorvosi és házi gyermekorvosi szolgálatok számában nem következett be változás az elmúlt években.

Gondot jelent, hogy a Heves Vármegyei Markhot Ferenc Oktatókórház és Rendelőintézetben nincs szakrendelés a Gyermekpszichiátrián. Jelenleg a miskolci Velkey László Gyermekegészségügyi Központ látja el az egri gyermekeket. Nagyon megterhelő a családok számára, hogy egy másik vármegyébe kell utazniuk. A fogyatékossgal élő gyermekek megfelelő ellátása érdekében **fejleszteni kell a területi pszichiátriai ellátást.**

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők számával kapcsolatosan látható, hogy 2018-ban és 2019-ben az előző évhez képest növekedés mutatkozik, majd 2020-ban és 2021-ben csökkenés figyelhető meg.

Az ápolási díjban részesített személyek számát illetően elmondható, hogy a szám 2017 óta folyamatosan csökken.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A város lakóinak teljes körű kórházi fekvőbeteg és szakorvosi ellátását a 990 férőhelyes Markhot Ferenc Oktató Kórház és Rendelőintézet biztosítja.

A népegészségügyi, kora-gyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, továbbá az egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján is igénybe vehetők.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A Baba-Mama Szabadidő és Életmód Alapítvány 2004 januárjában alakult azzal a céllal, hogy az anyukák, kismamák, nők, fiatalok, és gyermekek számára mozgáslehetőséget biztosítson, igény szerint gyermekfelügyelettel egybekötve. 2009 óta szervezi az egyre nagyobb népszerűségnek örvendő Családi Sportnapot. Az egész napon át tartó, minden korosztályt megcélzó különféle tornafoglalkozásokat bemutató (pilates, hatha jóga, step aerobik, alakformálás, ironbox stb.) térítésmentesen látogatható nyílt nap.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A Rác hóstya városrészben a TOP pályázat keretében az Árnyékszala utca végén épült egy korszerű focipálya, amelyet a szegregátumban élő gyerekek rendszeresen használnak, versenyeken is indulnak. A szegregátumban élők megkülönböztetés nélkül hozzá tudnak férni a városban zajló sportprogramokhoz, tagjai lehetnek a városban működő sportszervezeteknek.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális törvény 56. § (1) és (2) bekezdése kimondja, hogy a szociálisan rászorultak részére a személyes gondoskodást az állam, illetve az önkormányzatok nyújtják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Eger Megyei Jogú Város Közgyűlésének 14/2007. (III. 30.) önkormányzati rendelete **szól a személyes gondoskodást nyújtó szociális, valamint a gyermekjóléti alapellátásokról és azok térítési díjairól.** Az Egri Szociális Szolgáltató Intézmény személyes gondoskodás keretében nyújt alap- és szakosított szociális ellátást. Alapszolgáltatásai közé tartoznak a szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, fogyatékosok nappali ellátása, fejlesztő foglalkoztatás, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A Főegyházmegyei Karitászi Központ RÉV Szenvedélybeteg-Segítő Szolgálat (a szociális alapellátások közül – önkormányzati anyagi támogatással – szenvedélybetegek részére alacsony küszöbű ellátást és közösségi alapellátást, valamint nappali ellátást nyújt, az önkormányzattól átvállalt feladatként.

Amit a Segítő Szolgálat biztosít:

- szociális információ nyújtása
- krízisintervenció
- „Drop-in” szolgáltatás
- tanácsadás, konzultáció
- pszichoterápia
- segítő beszélgetés
- pár- és családkonzultáció, ill. pár- és családterápia
- orvosi, jogi konzultációs lehetőség
- prevenciós és pszichoeducációs programok
- „elterelés”
- prevenciós iskolai és iskolán kívüli foglalkozások
- pasztorálkonzultáció
- önsegítő és terápiás csoportok
- nappali klubfoglalkozások
- készségfejlesztés
- pszichoszociális támogató munka
- megkereső munka

KÁBÍTÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUM

Az ENSZ határozata alapján 1988 óta minden évben június 26-án tartják a kábítószerfogyasztás elleni küzdelem nemzetközi napját, amelynek célja, hogy felhívja a figyelmet a kábítószerfogyasztás veszélyeire és a kábítószerkereskedelem elleni harc fontosságára.

Az Egri Kábítószerügyi Egyeztető Fórum és a Városi Diáktanács 2023 szeptemberében 21. alkalommal rendezte meg a Tiszta Élvezet Drogprevenciós Napot.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Ilyen esetről nincs információ.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Míg az egyenlő bánásmódhoz való jog mindenkit megillet, addig az esélyegyenlőség biztosítása a jogalkotó részéről külön intézkedések, jogszabályi rendelkezések megtételét követeli meg. Ezeket nevezzük általában pozitív intézkedéseknek. Nyilvánvaló tehát, hogy nem jelenti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését a hátrányos helyzetű csoportok számára esélyteremtő pozitív intézkedések meghozatala.

Ingyenes étkeztetés

Az Egerben is működő Ételt az Életért Alapítvány naponta mintegy 700-750 adag meleg ételt oszt ki a városban, az alábbiak szerint:

120-150 adag a szalai városrészen

100-110 adag a Béke-telepen

20 a Családok Átmeneti Otthonában /CSÁÓ, Eger/)
50 adag az Északi lakótelep nyugdíjasházában
380-400 adag helyben, a Tűzoltó téri osztóponton
kerül a rászorulókhhoz.

A meleg, laktató egytálétel mellé kenyér is jár, amely hetente több alkalommal friss gyümölcssel, édességgel, tartós élelmiszerekkel egészül ki.

Szegregátum: Rác Hóstya

A Belügyminisztérium és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat támogatásával 2021. 02. 01-től működik a Jelenlét pont a Rác Hóstya városrészben. A beavatkozás alapja a folyamatos szakmai jelenlét, a célterületen zajló aktív, állandó szociális munka, valamint a helyi közösség minél teljesebb bevonása a fejlesztési folyamatokba.

A Verőszala 148. alatt kialakított Jelenlét Pontban a lakosoknak szociális ügyintézésre, egyéni csoportos, családi, közösségi elsősorban prevenciós, fejlesztő, és szabadidős programokra közösségi terek biztosítottak.

Mosási, főzési lehetőség szintén adott a házban. A fiataloknak, családoknak szóló programjaink sokszor összekapcsolódnak a konyhai közös főzésekkel. A munkaerőpiaci szolgáltatások egyéni segítések formájában valósultak meg, a logopédiai, gyógypedagógiai és életvezetési tanácsadások, szolgáltatások is többnyire egyéni fejlesztéssel történnek.

Legjellemzőbb a felnőtt lakosság körében a szociális ügyintéзések, munkaerőpiaci, életvezetési tanácsadások, rendszeres segítői tevékenységek, a fiatalok esetében tehetséggondozás mellett pályaeorientációs tanácsadás és szabadidős foglalkozások igénye. Állandósult az adományközvetítés (élelmiszer, ruházat, háztartási, baba eszközök, játékok, egyéb).

Az egyéni és csoportos segítői tevékenységek során az információáramlás kiemelkedő a védőnőkkel, gyermekjóléti, szociális és köznevelési szakemberekkel.

Szegregátum Felnémet, Béke telep

A Szegényeket Támogató Alap Egri Alapítványa (SZETA) 1989-ben jött létre azzal a céllal, hogy támogatást, segítséget nyújtson a szegénységben, kirekesztettségben élő családoknak.

Évek óta mindennapos tevékenységük a telepen élő gyerekek korai képességgondozása, tanuláuk segítése, iskolai előmenetelük támogatása, szabadidős-kulturális programjaik szervezése. Emellett segítséget nyújtanak és eszközöket biztosítanak a szülők, a családok dolgainak elintézéséhez. Községi programokat szerveznek, mosógép és fürdőszoba használatot biztosítanak, és 1990 óta minden nyáron táboroztatnak.

Négy alkalommal nyert az alapítványt támogatást ahhoz a programhoz, amely a telep körülmények között élő kisgyerekek korai képesség- és készségfejlesztését célozza, elsősorban azért, hogy minél felkészültebben mehessenek iskolába.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közösségeknek fontos szerepe van az életminőség javításában. A közösségek az emberek összefüggő kapcsolatrendszer, amely a lakóhely, munkahely, napi tevékenységet kitöltő elfoglaltság, életkori, demográfiai jellemzők, közös problémákra közös megoldást kereső dimenziók stb. mentén szerveződnek.

Heves megyében a hivatalosan bejegyzett civil szervezetek száma jelenleg meghaladja a 2000-et, melynek túlnyomó többsége egri székhelyű civil szervezet (egyesület, alapítvány).

Az Önkormányzat éves szinten több mint 200 civil szervezettel tart kapcsolatot különböző formában, támogatási szerződéssel, közös program megvalósítására együttműködési megállapodással stb. Partneri kapcsolat kialakítása elsődleges szempont, hiszen az önkormányzat és a civil szervezetek egymás természetes szövetségesei. A város kulturális eseményei, a rendezvények, projektek, fejlesztések megvalósításába is bevonja az önkormányzat a civil szervezeteket, támaszkodik a civil szférában tevékenykedő szakemberek véleményére.

Az önkormányzat jelentős szerepet vállal a civil szervezetek támogatásában, elismerve e szerveződések társadalmi hasznosságát. Működésüket mind anyagilag, mind a tárgyi feltételek biztosításával segíti.

A helyi civil társadalom fejlesztése, megerősítése érdekében **EMJV Önkormányzatának Közgyűlése 2022. februárjában hozott döntése értelmében határozott ideig, 2026. december 31. napjáig az Eger, Kossuth Lajos u. 12. szám alatti ingatlant az Életfa Környezetvédő Szövetség működteti egyes közművelődési közfeladatok ellátása egyben nonprofit szolgáltatóház, „Civil Ház” fenntartása céljából.** A civil szervezetek problémáikkal, kérdéseikkel ide fordulhatnak.

Az Egeri Civil Ház korábban, több, mint húsz éven keresztül egy belvárosi ingatlanban, az Eger, Bajcsy Zsilinszky utca 9. szám alatt működött, amelyet szintén Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata biztosított a civilek számára.

A Civil ház a civil szervezetek és az Egeri Civil Kerekasztal központi épülete.

Az Egeri Civil Kerekasztal, mely immár negyedszázada működik a városban, tagjait - az évente összehívott - Civil Fórum választja.

A Kerekasztal 11 szekcióból áll, melyek a következők:

1. Egészségügyi, Szociális és Karitatív Szekció,
2. Idegenforgalmi és Kereskedelmi Szekció,
3. Ifjúsági Szekció,
4. Jogi és Érdekvédelmi Szekció,
5. Környezetvédelmi és Urbanisztikai Szekció,
6. Kulturális Szekció,
7. Sport Szekció,
8. Szabadidő Szekció,
9. Tudományos és Ismeretterjesztő Szekció
10. Közművelődési Szekció
11. Generációk Összefogása Szekció

Üléseit kéthavi rendszerességgel tartja, melyen állandó meghívott vendég a polgármester, és a civil referens. A média is minden ülésen jelen van. Minden második hónapban és szükség szerint műhelymunka értekezletet hívnak össze.

A Civil Házban több szolgáltató iroda is működik, melyek közhasznú, közérdekű szolgáltatást végeznek nemcsak a város civil szervezetei számára, hanem a város lakosai számára is.

A „Civil Ház” fő feladata a civil szervezetek információval való ellátása, illetve tőlük az információk gyűjtése. Folyamatos tanácsadási rendszert működtet a civil szervezeteket érintő témákban, úgymint pénzügyi, könyvelési, adózási, jogi, közhasznúsági kérdések, valamint pályázati technikákra, módszerekre vonatkozóan.

Fórumok, tanácskozások, műhelymunkák szervezésével egyrészt lehetőséget biztosít a szervezetek számára a találkozásra, a kapcsolatfelvételre, kapcsolatépítésre, másrészt lehetőséget teremt az egymástól való tanulásra, a tapasztalatok átadására, ötletgenerálásra, forrásteremtésre, közös pályázat beadására. Figyelemmel kíséri a szektort érintő pályázatokat, ezeket célzottan a szervezetek tudomására hozza. Biztosítja számukra a pályázatokhoz szükséges adatlapokat, pályázati útmutatókat.

- a) közösségi élet színterei, fórumai;

Tábla:3.7.1.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
24	igen	99 690	43

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Eger lakossága részéről nem merülnek fel etnikai konfliktusok. Az emberek toleránsak egymás iránt. A felmerülő problémák és konfliktusok egyáltalán nem etnikai jellegűek, nemhez, bőrszínhez és valláshoz sem kötődnek.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi civilszervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a település fejlődéséhez hozzájárulnak. Az Önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával, rendszeres tájékoztatással és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti munkájukat. Számos civilszervezet önkéntes munkájával és adományok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás és felelősség mind magánemberekben, mind a településen működő gazdasági szervezetekben jelen van.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A német kisebbségeknek Magyarországon kiemelkedő szerepük van a kulturális sokszínűség megőrzésében. Az integráció előmozdítása és a kulturális többbértűség elismerése fontos lépés a németek teljes körű társadalmi beilleszkedéséhez. A német

kisebbség számára hozzáférhető oktatási lehetőségek és munkahelyek álljanak rendelkezésre, hogy teljes mértékben részt vehessenek a társadalom életében. A kulturális sokszínűség elismerése és a kisebbségi jogok tiszteletben tartása hozzájárulhat az esélyegyenlőség javításához a német kisebbség számára. Emellett, a német nemzetiségi önkormányzatok fontos platformot nyújtanak a kulturális sokféleség megőrzésére és előmozdítására a társadalomban, például a hagyományok ismertetése, zene, művészet, gasztronómia és öltözködés terén egyaránt. A német közösség a gyökerekhez nyúlik vissza, az idősebb korosztályhoz, hogy a fiatal generációnak átadhassa hagyományait és értéket teremtsen

e) helyi lakossági önszerveződések.

TOP-6.9.2-16 – „Felsőváros Csillagai közösen a közösségért” projekt konzorciumi formában valósult meg 2019-ben az Egri Kulturális és Művészeti Központ és az Egri Szociális Szolgáltató Intézmény részvételével 245 millió vissza nem térítendő támogatással.

A projekt célterülete a 3 választókerületet is átfogó, „Felsőváros”-nak nevezett lakótelep. A projekt célja az volt, hogy teret engedve a helyi civil szerveződéseknek, aktivizálja az akcióterület lakosságát abban a reményben, hogy a jövőben nem csak lakásuk, de házuk és lakótelepük tulajdonosának is fogják érezni magukat; megerősödjenek a szükséges kompetenciák, az önkéntesség, a helyi identitás, valamint a településrészhez való kötődés is. Fontos volt a városrészben élő lakosság minél szélesebb körű bevonása a közösségi életbe, az együttműködési készség, kommunikáció, kreativitás, segítőkészség és a csapatmunka fejlesztése.

A projekt során alábbi közösségi akciók, tevékenységek valósultak meg: Családi nap; Sportnap; Egészség-nap; Nyáresti piknik; Felsőváros ünnepe; Jeles napok a Felsővárosban; „Felsőváros Csillaga” díjátadó rendezvény; „Társtaláló” rendezvény; „Mi itt (is) vagyunk”...; Belakjuk a Felsővárost.

A projekt keretein belül 3 éves időtartamban megtörtént az Eger-Felsőváros közösségi tevékenységének történeti feltárása és a lakosság számára elérhetővé tétele. Ennek célja a közösségi értékek, jó gyakorlatok összegyűjtése, bemutatása és megőrzése volt.

A rendezvények/programok által az emberek jobban megismerhették egymást, így láthatóvá váltak az egyének és azok mindenféle képességei, a közös érdeklődési körök, kialakulhatott a kezdeményezők köre.

A helyi közösségfejlesztési beavatkozások eredményeként fejlődött a közösség tagjainak egymás iránti felelősségtudata, mely a helyi civil társadalom megerősödését segítette s fokozta a civil aktivitást.

A közösségfejlesztés célja volt, hogy a helyi közösséghez és a társadalomhoz tartozást elősegítse és a generációk közötti kapcsolatokat erősítse. Ez utóbbi eszköze a Generációs színház volt, mely az idős és fiatal korosztály közös „problémáira” fókuszált, színházi és drámapedagógiai eszközök segítségével.

A Felsővárosban széles hozzáférést biztosító, könnyen megközelíthető helyen lévő tájékoztatási pont valósult meg. Itt megbízható és naprakész felvilágosítást adnak a városrész életére hatást gyakorló legfontosabb eseményekről, közhasznú információkról.

Közösségi akciók, tevékenységek, események színesítették a városrészben élők mindennapjait pl.: közösségek szomszédolása; közösségi helyismereti kiállítások; közösségi találkozók; generációk közötti tudásátadáshoz kapcsolódó

rendezvénysorozatok; a helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése, meglévő fórumainak fejlesztése; részvételi fórumok elindítása, működtetése, meglévők fejlesztése; szomszédos településrészekkel történő kapcsolatfelvétel.

A projekt folyamán, megrendezésre kerültek bűnmegelőzési és a közbiztonság javítását segítő programok, továbbá közlekedésbiztonsági programok is, melyek segítettek a városrész lakói biztonságérzetének, jó közérzetének fokozásában.

A városrészben a projekt hatására erősödött a részvételi demokrácia, szélesebb lett a rálátás a közösség problémáira, erőforrásaira. A közösség tagjai felelősséget vállaltak a közösséget érintő ügyekért, megjelentek az egyéni, illetve csoportos érdekek a közösségben.

3.8 A Cigány nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Egerben több ciklus óta működik Cigány nemzetiségi önkormányzat. Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatával való együttműködését a szervezeti működési szabályzat szabályozza. A Cigány nemzetiségi önkormányzat üléseiről jegyzőkönyv készül. A költségvetésük elfogadását közmeghallgatás előzi meg, amelyen a romák közösen állapítják meg, hogy az állam által biztosított támogatásból, valamint az önkormányzati támogatásból egész évben mennyit, mire költhetnek. A Cigány nemzetiségi önkormányzat az Önkormányzattal együttműködve próbálja feladatait teljesíteni, és lehetőségeihez mérten hozzájárul a település feladatainak ellátásához.

Az Egri Cigány Önkormányzat együttműködik önkormányzatunkkal, a munkaügyi központtal, a köznevelési intézményekkel a roma származású emberek munkahelyteremtése, képzése és a gyermekek esélyegyenlőségének megteremtése érdekében.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Összességében a célcsoport elemzési adatairól elmondható, hogy a kiinduló probléma az aluliskolázottság, valamint az így generálódott munkanélküliség. A mélyszegénységben élők nehezen törnek ki megszokott életvitelükből, s gyermekeik fejlődésére is rossz hatással van az életritmusuk. Az így szocializálódott gyermekeknek nincs pozitív jövőképe, az oktatást nehezen fogadják be, különös figyelmet kell rájuk nevelésük során fordítani

Bizakodásra okot adó jó példa is van ezzel ellentétben: az EKKE Roma Szakkollégium 2012 óta működik az Eszterházy Károly Katolikus Egyetemen. Küldetése, hogy magas szintű képzést nyújtson és a tehetséggondozás feladata mellett segítse a roma származású és/vagy hátrányos helyzetű hallgatókat esetleges társadalmi hátrányaik leküzdésében. 2023. március 7-én a Keresztény Roma Szakkollégiumi Hálózat és a Roma Szakkollégiumi Egyesület képviselői egy szakmai utazás keretein belül nemzetközi konferencián vettek részt az Európa Parlamentben. Az Eszterházy Károly Katolikus Egyetemen működő Roma Szakkollégiumot négy hallgató képviselte. Nagyszerű lehetőség nyílt a szakkollégiumok számára Brüsszelben az Európa Parlamentben, hogy

a Kelet-Közép-Európában egyedülálló módon megvalósított szerveződésüket, munkálkodásukat bemutatthassák.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Tartós munkanélküliség, az így kialakuló adósságcsapda és pénzgazdálkodási hiányosságok csökkentése.	Munkanélküliek munkaerő piaci integrációjának elősegítése. Az érintettek Foglalkoztatási Osztállyal történő együttműködésre való ösztönzése esetleges munkalehetőség vállalása okán. Életviteli tanácsadások, foglalkoztatást elősegítő kép közfoglalkoztatási programok folytatása
Az alacsony iskolázottsággal rendelkező és munkanélküli lakosság egészségügyi állapotának javítása	Cél ezen emberek egészségi állapotának javítása, az ellátórendszerhez való hozzáférés javítása, szűrővizsgálatokon való részvétel növelése. A csecsemő, gyermek és ifjúság egészségének fejlesztése. A népegészségügyi szűrővizsgálatokon való részvétel ösztönzése.
- alacsony képzettség,	- tájékoztatás a továbbképzési lehetőségekről - képzési programokban való részvétel segítése - kompetencia alapú képzés szervezése a nyolc osztály megszervezésére
Az önkormányzati támogatásokra szoruló lakosok száma magas.	Önkormányzati rendeletek folyamatos figyelemmel kísérése, a költségvetés függvényében a helyi ellátások fenntartása, a támogatások bővítése, jövedelem határok emelése.
A mélyszegénységből kiemelkedés önerőből nehéz.	A kiemelkedő tanulmányi eredményt elérő, szociálisan rászoruló, Egerben tanuló diákok számára biztosított tanulmányi ösztöndíj-program további fenntartása, esetleges bővítése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia szerint: A mai, tudáson és versenyen alapuló társadalomban a hátránnyal induló gyermekek szegénysége súlyosabb következményekkel jár, mint korábban. A szegény gyermekkor nemcsak az anyagi javak hiányát jelenti, hanem azt is, hogy a gyermekek előtt lezáródnak azok a lehetőségek, amelyek révén jó eséllyel kapcsolódnak be a társadalom nagy rendszereibe, munkába, állampolgári részvételbe, egyáltalán: hozzájuthatnak a tisztességes megélhetéshez. Ehhez szorosan kapcsolódik a rendszeres pénzkereső foglalkozás, a munka hiánya. A kirekesztődés egyik oka az intézményes iskolai nevelés és általában a képzés hiányosságaihoz kapcsolódik. Ma az általános iskolát befejezők mintegy negyede-ötöde funkcionális analfabétaként hagyja el az iskolát. Piacképes tudás, a versenybe való sikeres belépéshez szükséges képességek hiányában sorsuk és az ő gyermekeik sorsa is megpecsétlődik.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Tábla:4.1.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	23 924	28 056	51980	46,03%	53,97%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			1 184	2,28%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	3 401	3 151	6552	6,54%	6,06%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	738	685	1423	1,42%	1,32%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Tábla:4.1.1.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	109	n.a.
2017	133	n.a.
2018	74	n.a.
2019	88	237
2020	82	221
2021	69	202

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

Tábla:4.1.2.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	813
2018	570
2019	453
2020	409
2021	404

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	167	182	349
2017	163	179	342
2018	160	167	327
2019	144	167	311
2020	150	156	306
2021	155	166	321

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/A. §-a szerint a gyermekétkeztetést a települési önkormányzat biztosítja:

- az általa fenntartott bölcsődében, mini bölcsődében és óvodában, továbbá
- a közigazgatási területén a tankerületi központ, illetve a szakképzési centrum részeként működő nevelési-oktatási intézményben, illetve szakképző intézményben,
- a települési önkormányzat a közigazgatási területén a köznevelési fenntartó által fenntartott kollégiumban elhelyezett gyermekek részére.

Étkeztetünk továbbá a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 57. §-a szerint szociális étkeztetés keretében, valamint a nappali és az ápolást-gondozást nyújtó intézményekben.

A kötelezettségnek a bölcsődékben, óvodákban és az ápoló-gondozó otthonokban saját konyha üzemeltetésével, az iskolák és az egyéb szociális étkezés tekintetében jelentős mértékben külső szolgáltatóval kötött megállapodással teszünk eleget.

A nevelési-oktatási intézményekben a gyermekétkeztetés térítési díjának beszedésére, a szülőkkel való kapcsolattartásra a Gyermekek Jóléti és Bölcsődei Igazgatóság, valamint az Egri Község Szolgáltatások Városi Intézménye jogosult.

Sajnos, sok esetben kintlévőség keletkezik a térítési díj meg nem fizetése miatt, ezért 2023. szeptember 30-ával a kintlévőségek csökkentése érdekében az intézményi térítési díjat az étkezés igénybevétele megelőzően, egy havi időtartamra **előre kell** megfizetni. Fontos, hogy a térítési díj fizetésének elmaradásakor legyen egy azonnali jelzés a szülő felé és szükség esetén szociális támogatással legyen finanszírozható az elmaradás.

e.) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek számát illetően nem áll rendelkezésünkre adat.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Külföldről visszatért, magyar állampolgársággal rendelkező vagy nem rendelkező, hátrányos helyzetű családban élő gyermekek jellemzőiről nem áll rendelkezésünkre adat.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Az Egerben működő kiterjedt intézményhálózat megfelelően tudja biztosítani a nevelési, oktatási feladatokat, ez értendő a szociálisan hátrányos helyzetű, továbbá a tanulási, magatartási zavarral rendelkező gyermekekre is

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Tábla:4.3.1.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016			
2017	135	n.a.	-
2018	32	n.a.	-
2019	33	n.a.	-
2020	30	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A 2022. évi LXXIII. tv. módosította az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvényt (Evtv.) rendelkezéseit.

A módosítás alapján az Evtv. 6/B. § (1)-(2) rögzíti, hogy az állam az egészségügyi alapellátás körében - a települési önkormányzattal együttműködésben - gondoskodik a

védőnői ellátásról, továbbá a védőnői ellátás biztosításáért a Kormány által rendeletben kijelölt állami intézményfenntartó szerv - az irányító vármegyei intézmény útján - felelős azzal, hogy az ellátás jogszabályban előírt tárgyi feltételeit az állam a települési önkormányzattal kötött megállapodás útján is biztosíthatja.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Tábla:4.3.2.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	23	11	n.a.	n.a.
2017	1	23	11	n.a.	n.a.
2018	0	23	11	n.a.	n.a.
2019	1	23	11	n.a.	n.a.
2020	1	23	11	n.a.	n.a.
2021	1	23	11	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A gyermekek speciális ellátási igényei, fejlesztése, gondozása terén a Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat játszik fontos szerepet.

Szolgáltatásai a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján:

- Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás: feladata a komplex koragyermekkorai prevenció, tanácsadás, fejlesztés - az ellátásra való jogosultság megállapításának időpontjától kezdődően a gyermek fejlődésének elősegítése, a család kompetenciáinak erősítése, a gyermek és a család társadalmi inklúziójának (az egyéni különbségekre, mint a tanulási folyamat mélyítését és gazdagodását elősegítő lehetőségként tekint) támogatása. A korai fejlesztés és gondozás tevékenységei a komplex gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai tanácsadás, a kognitív, a szociális, a kommunikációs és nyelvi készségek fejlesztése, a mozgásfejlesztés és a pszichológiai segítségnyújtás.

- Nevelési tanácsadás: a szülővel az első problémafeltáró beszélgetés lebonyolítása, a gyermek, a tanuló adaptív viselkedésének, szociális érettségének felmérése, ennek eredményeképpen tanácsadásban részesítés vagy a szakszolgálati ellátásba vétel szükségességének meghatározása,
- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások

Intézményi feladatellátás

A Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság (továbbiakban GYBI) integrált szervezeti formában látja el a jogszabályi feladatait,

- gyermekek napközbeni ellátása:
4 bölcsődében, 4 családi bölcsődében,
- gyermekjóléti szolgáltatás:
Család –és Gyermekjóléti Központban, Család-és Gyermekjóléti Központ Alapszolgáltatási Csoportjaiban
- gyermekek átmeneti gondozása:
Családok Átmeneti Otthonában, Helyettes szülői szolgáltatás keretében történik.

További feladatellátása;

- intézményi gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés
Egri Mlinkó István Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola és Kollégium főzőkonyhája,
Egri Szalaparti Egységes Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Kollégium főzőkonyhája,
- SOS Telefonos Lelki Elsősegély Szolgálat.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A bölcsődei ellátásban az önkormányzati fenntartású, a Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság (GYBI) által működtetett bölcsődék szerepe meghatározó, de néhány egyéb fenntartású családi bölcsőde is üzemel.

Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság Bölcsődei ellátás formái	Férőhely kapacitás (fő)
Cecey Éva Bölcsőde	52
Dobó Katica Bölcsőde	48
Semmelweis Ignác Bölcsőde	82
Montessori Bölcsőde	78
Családi Bölcsődei Hálózat	28
Összes férőhelyek száma	288

önkormányzati adatgyűjtés

A „Bölcsődék infrastrukturális fejlesztése Egerben” című projektnek köszönhetően a Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság alá tartozó öt intézményből a Montessori Bölcsőde, a Semmelweis Ignác Bölcsőde, és a Cecey Éva Bölcsőde felújítása történt meg. A városunkban folyamatosan növekvő 3 év alatti kisgyermekszám mellett állandó önkormányzati fenntartású bölcsődei férőhelykapacitással (288 fő) kell számolnunk amellet, hogy Eger közvetlen vonzáskörzetének településein működő 1-1 csoportos

(csoportonként 7 férőhelyes) minibölcsődék folyamatosan maximális kapacitáskihasználtságon működnek. (2020 évi KSH adat alapján: Andornaktálya, Egerszalók, Felsőtárkány, Kerecsend és Ostoros is 100%-os férőhelykihasználtságú volt)

A Tábla:4.3.3.a) b) maximális férőhelyeink kapacitás kihasználtsági mutatói az alábbi esetek miatt csökkennek:

- *Továbbmaradó gyermekek*
Azok a gyermek, akik a harmadik életévét betöltötték, de nevelési évben kiderül, hogy testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető.
Bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.
- *2 év alatti gyermekek*
Csak azokban a bölcsődei csoportban nevelhető, gondozható 14 gyermek, ahol valamennyi gyermek betöltötte a második életévét.
Azokban a csoportokban, ahol már van 2 év alatti gyermek, ott már a kapacitás csökken, hiszen legfeljebb tizenkét gyermek vehető fel a maximális 14 fő helyett.
- *sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek*
A bölcsődéinkben a sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése, gondozása a nem sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra nem jogosult gyermekekkel közös csoportban valósul meg. Ebből adódóan az SNI-s gyermeket is ellátó bölcsődei csoportban lévő SNI gyermekek számától függően még 12 főtől is kevesebb (1 SNI, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket ellátása esetén legfeljebb 11 gyermek, 2 SNI illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket ellátása esetén legfeljebb 10 gyermek).
- *előnybe részesített gyermekek*
A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesítenünk azt a gyermeket, aki szülője, más törvényes képviselője munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket, az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és a védelembe vett gyermeket.
Ebből adódóan a fenti kategóriákba be nem sorolható gyermek felvétele későbbre tolódik, esetleg áthúzódik a következő nevelési évre.

A jogszabály adta rendezőelvek figyelembevételével a csoportlétszámok hamar betelnek, így a fentiek okán korlátozott lehetőségünk van az engedélyezett férőhelyeink maximális feltöltésére. (Ild. Tábla:4.3.3.a) b))

4.3.3. a.) számú táblázat – Önkormányzati fenntartású bölcsődei ellátás férőhelyszáma és bölcsődei ellátásban beírt gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei, családi bölcsődei férőhelyek száma (db)	Önkormányzati bölcsődébe, családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (fő)
2016	323	278
2017	323	283
2018	323	274
2019	288	242
2020	288	238
2021	288	233
2022	288	244

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Önkormányzati fenntartású bölcsődei ellátás férőhelyszáma és bölcsődei ellátásban beírt gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	63	53	0	0	260	225
2017	0	0	63	53	0	0	260	230
2018	0	0	63	48	0	0	260	226
2019	0	0	28	25	0	0	260	217
2020	0	0	28	23	0	0	260	215
2021	0	0	28	22	0	0	260	211
2022	0	0	28	23	0	0	260	221

f) gyermekvédelem;

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. A településen a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekek minél szélesebb körű ellátása érdekében biztosítjuk a hátrányos helyzetű, és halmozottan hátrányos helyzetű, gyermekvédelmi kedvezményben részesülők ingyenes étkezését a szünidőben.

A veszélyeztetettség és a súlyos problémák kialakulásának megelőzésében, illetve a beavatkozás gyorsasága érdekében kiemelkedő jelentősége van a veszélyeztetettséget észlelő-és jelzőrendszer működtetésének.

A gyermekek veszélyeztetettségét észlelő és jelzőrendszer – települési szintű-működtetését GYBI látja el a Család- és Gyermekjóléti Központ Alapszolgáltatási csoportjain keresztül.

Az Intézmény különféle szolgáltató tevékenységeivel segíti a családokat a gyermekek nevelésben, a gyermeki jogok érvényre juttatásában. Az alapellátások biztosításával hozzájárul a gyermekek családban történő nevelkedéséhez, a veszélyeztettség időbeni felismeréséhez, megelőzéshez, illetve megszüntetéshez. **Csupán az alapellátás eredménytelensége esetén kerülhet sor hatósági intézkedésre és a gyermek családot helyettesítő védelmére irányuló tevékenységre.**

A Család-és Gyermekjóléti Központ a gyermekjóléti szolgálatnak az általános szolgáltatási feladatain túl a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, és a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat szervez (kapcsolattartási ügyelet, kórházi szociális munka, készenléti szolgálat, utcai/lakótelepi szociális munka, pszichológiai tanácsadás, jogi tájékoztatásnyújtás, óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység).

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A gyermekek átmeneti gondozása a **Családok Átmeneti Otthona** működtetésével biztosított, mely folyamatos munkarendű, átmeneti elhelyezést nyújtó, 38 férőhelyes intézmény, mely a gyermekjóléti alapellátás keretében biztosítja az átmenetileg otthontalanná vált szülő és gyermeke számára a lakhatást, amennyiben elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított és emiatt a gyermeket el kellene választani szülőjétől.

A készenléti szolgálat a Család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül hívható telefonszám, melyen a GYBI Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársa krízishelyzetekben azonnali segítséget, tanácsadást vagy tájékoztatást ad. Tájékoztatást kaphat az érdeklődő a lelkisegély-telefonvonal elérhetőségéről is.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Egerben sokféle **szabadidős és szünidős program** közül lehet választani amelyek szórakoztatnak, tanítanak és kikapcsolnak. Néhány példa a programokra:

- Fürdőzés az **Egri Termálfürdőben** vagy az **Egri Strand- és Élményfürdőben**, ahol csúszdák, medencék, wellness szolgáltatások várják a vendégeket.
- Bringázás vagy túrázás az **Egri-Bükkaljai Tájvédelmi Körzetben**, ahol gyönyörű természeti látnivalókat vannak, mint például a **Szilvásvárad Fátyolvízesés** vagy a **Bélapátfalvi Apátság**
- Gasztronómiai élmények az **Egri Borvidéken**, ahol megkóstolható a híres **Egri Bikavér** és más finom borok, valamint helyi specialitások
- Fitnesz edzés az **Aréna Fitness Klubban**, ahol modern gépekkel, szakképzett edzőkkel és különböző csoportos órákkal várják a vendégeket.
- Futás vagy gyaloglás az **Egri Vár körüli sétányon**.
- Rollerezés az **Egri belvárosban**, ahol bérelhető elektromos roller, amelyekkel gyorsan és környezetbarát módon lehet közlekedni a városban, felfedezve a nevezetességeket.
- **Csillagvizsgáló**: A Varázstoronyban látogatható a Spekula Csillagvizsgáló (Csillagászati Múzeum), a Camera Obscura (periszkóp), a Planetárium, a Varázsterem és a Panoráma Terasz, ahol előre meghirdetett időpontokban távcsöves bemutatókat szerveznek.
- **Tűzoltómúzeum**: A múzeum országos szinten is egyedülálló történeti, kulturális-turisztikai attrakcióival élményt nyújt kicsiknek és nagyoknak egyaránt. Pont így nézett ki a múlt század első felében egy tűzoltószertár.
- A GYBI Család-és Gyermejjóléti Központja és az Alapszolgáltatási Csoportok nyári szünidőben gyermekek szabadidejének hasznos eltöltését, ismeretszerzését, szociális és kreatív készségeinek fejlesztését célzó nyári napközis táborokat szerveznek, melyek során a gyerekek különböző előadásokon, kulturális programokon, sportvetélkedőkön, kézműves foglalkozásokon, kirándulásokon vehetnek részt.

Sportprogramokhoz való hozzáférés

Egerben számos sportegyesület működik, amelyek különböző sportágakban képviselik a várost és a régiót, valamint lehetőséget biztosítanak a sportolni vágyóknak a csatlakozásra, az edzésre és a versenyzésre, ilyenek:

Agria Autósport Klub, Agria Repülő Klub, AGRIA RÖPLABDA Klub, Agria Túrakerékpáros Egyesület, AGRIA-KOMPLEXUM Kft. Aréna Fitness Klub, Asztalitenisz SC Eger, Baba-Mama Szabadidő és Életmód Alapítvány, Bornemissza G. Ökölvívó Szakosztály, Búvár és Vízisport Klub, Bükki Vörös Meteor SE. Diák és Szabadidő Sportegyesület, Dobó Katica SE. (labdarúgás), Dzsín GYM FITNESS Sport Club, Éged Eagles Siklóernyős Eger, SE, Eger Heroes Amerikai Futball Egyesület, Eger Városi Úszó Klub, Egervári Vitézlő Oskola Egri Aerobik Klub Egyesülete, Egri Aikidó Egyesület, Egri Focisuli Sport Egyesület, Egri Futball Club Kft. Egri Gördeszka és Extrém Egyesület, Egri Hegyi Sportegyesület, Egri Hegyikerékpáros Baráti Kör, Egri Honvéd Sportegyesület, Egri Kispályás Labdarúgó Szövetség, Egri Polgári Lövész Egylet, Egri Repülő Klub, Egri Ritmikus Sportgimnasztika Tömegsport Egyesület, Egri Senior Úszó Klub, Egri Spartacus SE Tájfutó Szakosztály, Egri Testedző Klub, Egri Triatlon Klub, Egri Városi Szabadidős SE. Egri Vasas Judo Szakosztály, Egri Vasas SC Birkózó Szakosztály., Egri Vízilabda Klub, Első Női Vízilabda Klub, Érsekkerti Tenisz Klub, Eszterházy K. TF. SC, Flott TRANS Motor- és kerékpár CROSSEHm-i Birkózó Szövetség, Hm-i Úszó és Vízilabda Alapítvány, HMÖ-SE Asztalitenisz Szakosztály, HMÖ-SE RSG. Szakosztály, OYAMA KARATE Kyokushi Hungary, PLUTÓ Gyermekek foci Sportegyesület, Police 07. Labdarúgó Egyesület, Rood Bikers Motors Egyesület, SAXUM Kerékpáros Sport Club,

Gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21. §-a szerint 2016 óta **természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani az iskolában a nyári szünet időtartama alatt.**

A gyermekvédelmi törvény 21/C §-a alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

- a **hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos** helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és
- a fenti körbe tartozó gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre** jogosult gyermekek részére **ingyenesen biztosíthatja.**

Szünidei étkeztetésben 2017-ben 288, 2018-ban 307, 2019-ben 257, 2020-ban 267, 2021-ben 353 gyermek részesült.

i) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Eger nem tesz különbséget az eltérő kultúrájú, azaz roma és nem roma gyermekek között, és a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekek között sem. Amennyiben az önkormányzat települési rendezvényt, pl. gyermeknapot szervez, azon minden gyermek egyenrangúan részt vehet.

j) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatáskor nyújtott hátrányos megkülönböztetésről nincsen adatunk.

k) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A gyermekjóléti szolgáltatás esetében a hátránykompenzáló szolgáltatások nagyban hozzájárulnak a hátrányos helyzetbe került gyermekek és szüleik szociális helyzetének javulásához, ami információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből, elhelyezési és felülvizsgálati tárgyalásokon való részvételből, szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozásából és eseti gondozásból áll. A hátránykompenzáló juttatások – tekintettel a gyermekek és gyermekes családok szociális státuszára és az oktatási, nevelési intézményekben történő részvételére – minden jogosult számára egyenlő feltételek mellett elérhetőek, a törvény által szabályozott keretek között.

Az oktatásért felelős minisztérium a települési és a megyei önkormányzatok együttműködésével a 2001/2002. tanév során indította el a BURSA HUNGARICA Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatot.

A szociális ösztöndíjrendszer az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára is elérhetővé kívánja tenni a felsőoktatásban való részvételt.

A Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszer többszintű támogatási rendszer, amelynek pénzügyi fedezeteként három forrás szolgál:

- a települési önkormányzatok által nyújtott támogatás, melynek havi összegét az önkormányzat állapítja meg
- a vármegyei önkormányzatok által nyújtott támogatás tetszőleges összeggel kiegészítheti a települési önkormányzatok által támogatásban részesített ösztöndíjasok ösztöndíját és
- az intézményi támogatás a Kulturális és Innovációs Minisztérium a települési (és a vármegyei) önkormányzat által megállapított támogatási összeget az önkormányzati támogatással megegyező mértékben, de legfeljebb 5.000, - Ft-tal egészíti ki.

Az Ösztöndíjrendszer keretében megállapított ösztöndíj a pályázó szociális helyzete alapján ítélt meg, az ösztöndíj megítélésakor a pályázó tanulmányi eredménye nem vehető figyelembe.

Bursa Hungarica Ösztöndíjban a települési önkormányzat területén állandó lakóhellyel rendelkező szociálisan hátrányos helyzetű fiatalok részesülhetnek, akik felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) teljes idejű (nappali munkarend) alapfokozatot és szakképzettséget eredményező alapképzésben, mesterfokozatot és szakképzettséget eredményező mesterképzésben, osztatlan képzésben vagy felsőoktatási szakképzésben folytatják tanulmányaikat.

A Belügyminisztérium minden évben meghirdeti a települési önkormányzatok számára a szociális tűzifa beszerzésére kialakított pályázatot a kormány által biztosított keretösszegben, Az önkormányzaton keresztül biztosított kiegészítő támogatási formával a legrászorultabbak krízishelyzetét igyekszik csökkenteni.

Az 2023. évi csatlakozás közgyűlési döntése, hogy az önkormányzat ösztöndíjak fedezetéül a 2024. évi költségvetésében 6 millió forintot biztosít.

Az Önkormányzat Bursa ösztöndíjat a 2023 évre 42 hallgató részére állapított meg (az ösztöndíjak naptári évre szólnak, nem tanulmányi évre.)

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Tábla:4.4.-es 4 db tábla

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	1 726	92	5,33
2017	1 716	99	5,77
2018	1 711	83	4,85
2019	1 723	33	1,92
2020	1 669	27	1,62
2021	1 603	24	1,50

Egerben mind az óvoda, mind pedig az általános iskola kiemelkedő figyelmet fordít a hátrányos, a halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek óvodai és iskolai ellátására, nevelésére. **Számuk és arányuk változása örömteli, csökkenő.**

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében fontos, hogy az óvodában eltöltött idő élményekkel teli és programokban gazdag legyen. Ezek a gyermekek ingerszegény környezetben élnek, ezért szükséges a látókör szélesítése, valamint a kulturális programokhoz való hozzáférés esélyének növelése.

Az egri Harlekin Bábszínház EFOP-3.3.4-17-2017-00036 számú MesePont pályázat elnevezésű projektjével 3 év alatt közel 80 millió forint vissza nem térítendő állami támogatással létrehozta a ma is prosperáló „Egyszer volt, hol nem volt – NépmesePont”-ot a népmese anyanyelvi kompetenciafejlesztő szerepének erősítéséért az informális és non-formális tanulásban. A projekt átfogó célja volt az oktatási-nevelési intézmények tanulóinak tanórán kívüli programokkal való fejlesztése, tudásgyarapítása, kompetenciák fejlesztése az egész életen át tartó tanulás érdekében, szociokulturális egyenlőtlenségek csökkentése.

A projekt során olyan foglalkozások valósultak meg (kulturális óra, műhelyfoglalkozás, népmesemondó verseny, előszavas mesemondás, kompetenciafejlesztő tábor), melyek megismertették a gyermekeket a népmeséhez, szóbeli meséléshez kapcsolódó hagyományokkal, ezáltal a mesére épülő, neveléshez fűződő kompetenciák és ismereteik fejlődtek.

Külön hangsúlyt fektettek a nevelési-oktatási intézményekkel való együttműködés során a hátrányos helyzetű gyermekek bevonására, hiszen a népmese kiválóan alkalmas a szociálisan rászorult gyermekek, különös tekintettel a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok

megszólítására. Ezért az Egri Balassi Bálint Általános Iskola Móra Ferenc Tagiskolájával dolgoztak együtt, 15 alkalommal alkalmanként 20 fő résztvevővel kulturális óra keretein belül a „Népmesei óriás társasjáték” programmal valamint a népmesemondó verseny keretein belül a 7-12 éves korosztállyal, évi 1 alkalommal.

A Harlekin Bábszínház másik nagyszabású projektje, melynek célcsoportja az óvodás és kisiskolás gyermekek voltak, az EFOP-3.3.2-16-2016-00218 számú „Mese! Zene! Báb! avagy a Harlekin Bábszínház a köznevelés eredményességéért” című projekt. 24 hónapra 12 oktatási-nevelési intézménnyel megkötött együttműködési megállapodás alapján 30 millió forint vissza nem térítendő támogatásból valósították meg foglalkozásaikat.

A projekt során az intézmény nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy a megvalósuló nem formális tanulási tevékenységeinken keresztül minél inkább bevonják a hátrányos helyzetű gyerekeket is és áttételesen azok szüleit is. Segítsenek nekik és minden résztvevőnek kedvet csinálni a tanuláshoz, elérni hogy sikerélményük legyen és közben átadni a tudást is, ezzel hozzájárulva a lemorzsolódás és a társadalmi szakadékok csökkentéséhez.

A hátrányos helyzetű gyermekek bevonása az Egri Balassi Bálint Általános Iskola Tinódi Sebestyén Tagiskolájával történő együttműködés keretein belül történt, különböző tevékenységi formák által. Így pl.: havi szakkör formájában a „Micsoda dráma! avagy báb-játszva tanulni” foglalkozás a kompetenciák feltárását célozta meg, mely nem csak a művészetekben, hanem az élet egyéb területein is kamatoztathatóak. A szakkörre 20 alkalommal került sor az intézményben.

Ugyanezen pályázat, nemcsak a művészeti intézményeknél, hanem a közművelődési intézményeknél is nyertes pályázat volt. Az Egri Kulturális és Művészeti Központ a „Közös nevező a test-lélek-szellem harmóniája az oktatás, a nevelés és a kultúra találkozásában a nonformális és az informális képzések alkalmain” című EFOP-3.3.2-16-2016-00067 projekt, 30 millió forint vissza nem térítendő támogatásban részesült.

A projekt célkitűzése a 12 együttműködő oktatási-nevelési intézmény tanulóinak tanórán kívüli programokkal való fejlesztése, tudásgyarapítása, kompetenciák fejlesztése az egész életen át tartó tanulás érdekében, a szociokulturális hátrányok kompenzálása a területi egyenlőtlenségek csökkentése, 24 hónapos időtartamban. A projektben közös nevezőt keresett az intézmény a közművelődés és az oktatási - nevelési intézmények céljai és ismeretátadási, nevelési területei között. Előtérbe kerültek az élményalapú folyamatok, a zene, a színház, a kézművesség, a képzőművészeti technikák, a mozgás- és egészségprogramok. A megvalósulás során kiemelt figyelmet fordítottak a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztését célzó programokra. Az együttműködő iskolák kiválasztásakor fontos szempont volt azon iskolákkal való együttműködés, melyben nagy a hátrányos helyzetűek aránya, így a különböző háttérrel és eltérő adottságokkal rendelkező gyermekek is részt tudtak venni a kulturális programokon, foglalkozásokon. Együttműködő partner volt a pályázatban az Egri Balassi Bálint Általános Iskola Tinódi Sebestyén Tagiskolája, ahol a „Színes varázs” havi szakkör keretein belül új kézművestechnikákkal ismerkedhettek meg a tanulók ill. az „Érintett világ” népi kézművesség által, az alkotás öröme, a természetes anyagokkal való bánásmód került előtérbe. Élménytábor és erdei iskola is színesítette a programot.

A projektben az EKMK együttműködött az Egri Szalaparti Általános Iskola és Diákotthon Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménnyel is, mely a középsúlyos és súlyos fogyatékkal élő diákok oktatási, nevelési intézménye. Az intézményben az „Érintett világ - népi kézművesség fogyatékkal élőknek” havi szakkör keretein belül tartottak a szakemberek foglalkozásokat.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	450	8,56
2017	n.a.	475	9,16
2018	n.a.	458	8,92
2019	n.a.	147	2,94
2020	n.a.	175	3,52
2021	n.a.	176	3,60

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Eger tradicionális iskolaváros, kiterjedt és sokszínű intézményhálózattal rendelkezik. Az iskolák gazdag képzési kínálata, a speciális igényeket is kielégítő intézmények (kollégiumok, fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését-oktatását felvállaló intézmények, alapfokú művészetoktatás, pedagógiai szakmai és szolgáltató intézmények) komoly vonzerővel hatnak a környező településekre.

Egerben az általános iskolai feladatellátási helyek száma 15, amelyek közül 11 iskola az Egri Tankerületi Központ fenntartása alá tartozik, 3 intézmény egyházi fenntartású, egy iskola pedig magániskola.

A köznevelés kiemelt célja a társadalmi leszakadás megakadályozása, a lemorzsolódás minimálisra csökkentése, a harmonikus személyiségfejlődés segítése, az önmagát fejleszteni képes generáció nevelése-oktatása. Az Egri Tankerületi Központ célja a köznevelési intézményekben az igényes környezet megteremtése, valamint az igényekhez illeszkedő módszertani kultúra megvalósítása annak érdekében, hogy a társadalmi egyenlőtlenségek, a végzettség nélküli iskolaelhagyás minimális szintre csökkenjen. Olyan intézményhálózat megvalósítása a cél, ahol az ellátott feladatrendszer igazodni tud a helyi igényekhez, ahol az egyéni képesség kibontakozása megvalósulhat, ahol erősödik a befogadás, és ahova a szülő szívesen írhatja be gyermekét.

Az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények esetében kiemelt cél ellátni a sajátos nevelési igényű - enyhe, közép súlyos, autista, súlyosan halmozottan fogyatékos - óvodás gyermekek, tanulók komplex személyiségfejlesztését szegregált körülmények között, továbbá utazó gyógypedagógusok segítségével elősegíteni az integráltan oktatható iskolások szakszerű gyógypedagógiai fejlesztését.

Lakóhely szerint a legtöbb hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek az Egri Pásztoryölgyi Általános Iskola és Gimnázium körzetben él, azonban a szülők többségében nem ide íratják gyermeküket, hanem az Egri Arany János Általános Iskola, Szakiskola és Kollégiumba, ahol a jogviszonnyal rendelkező tanulók száma szerint a legmagasabb a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya.

Az Egri Arany János Általános Iskola, Szakiskola és Kollégium a Gyermekváros belső iskolájaként 1965-ben kezdte meg működését a város északi részén, a Ráchegyen, kertvárosi környezetben. Az intézmény jelenlegi fenntartója az Egri Tankerületi Központ.

- Az alsó tagozaton iskolaotthonos nevelés- oktatás folyik, a felső tagozaton minden tanuló számára biztosítanak napköziotthont.
- Az alsó tagozaton diszlexia prevenciós olvasástanítási módszerrel, Meixner-módszerrel oktatnak, valamint a városban egyedülálló módon, Zenezörejjel.
- Fejlesztő pedagógusok és gyógypedagógusok segítik a kisgyermekek felzárkóztatását, fejlesztését.
- A 2019/2020-as tanévtől az alsó tagozaton bevezették a Komplex Alapprogramot, mely játékos, pozitív élményalapú tanuláson alapul. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye. Digitális, Logikai, Művészet-, Testmozgás- és Életgyakorlat-alapú alprogramjaival nyújt hatékony megoldást a programban részt vevők részére a tanulási esélyek növelésére.
- A tanulók számára rendszeresen nyújtanak be pályázatot Útravaló – Út a középiskolába, Út a szakmához pályázatokra. Iskolájuk programjainak megvalósításához segítséget nyújt az Együtt Egymásért Alapítvány.

A szakiskolában sajátos nevelési igényű, tanulásban akadályozott, enyhe értelmi fogyatékos tanulóknak biztosítanak szakmaszerzési lehetőséget: textiltermék-összeállító, valamint kerti munkás részszerkesztést.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és kétségfejllesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és kétségfejllesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulók belső (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	153	4	326	24	185	7
2017	154	4	268	21	166	7
2018	122	3	304	26	156	7
2019	96	2	115	11	74	4
2020	72	2	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	68	2	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	201	266
2017	187	273
2018	139	218
2019	102	168
2020	113	171
2021	101	170

Forrás: TeIR, KSH Tstar és önk.adatgyűjtés

- a) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.
b)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 092)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	87	2 056	22	1 726	5	37	n.a.
2017	n.a.	87	2 066	22	1 716	5	49	n.a.
2018	n.a.	87	2 066	22	1 711	5	45	n.a.
2019	n.a.	86	2 090	22	1 723	6	54	n.a.
2020	n.a.	85	2 021	21	1 669	6	53	n.a.
2021	n.a.	82	1 962	21	1 603	6	47	n.a.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata által fenntartott három óvoda a 2022/2023. nevelési évben 17 telephelyen, 71 óvodai csoporttal, 1757 férőhellyel kezdte meg működését. A gyermekek létszáma 2022. október 1-jén 1456 fő, a nevelési év végén 1572 fő volt. Az 1 csoportra jutó gyermeklétszám a 2022. október 1-jei állapot szerinti közel 21 főről a nevelési év végére több, mint 22 főre növekedett, ami az előző nevelési évekhez hasonlóan alakult. Az óvodák kapacitásainak kihasználtsága az év végére átlag 89 %-os lett, ami az előző nevelési évhez képest növekedést mutat. Ez a növekedés annak köszönhető, hogy a 2021/2022. nevelési évben a fenntartó 3 csoporttal kevesebbet indított.

2019. szeptemberében átadásra került a Szivárvány Óvoda új székhely épülete, ezzel párhuzamosan a Széchenyi utcai korszerűtlen óvodaépület kivonásra került az óvodai feladatellátásból. A 2020/2021. nevelési évben pedig birtokba vehették óvodásaink az Egri Kertvárosi óvoda új székhely épületét, amely beruházás két év alatt lehetővé tette további két korszerűtlen épület kivonását.

Az óvodai ellátásban az önkormányzati fenntartású óvodák szerepe meghatározó, az óvodások kb. 90%-a önkormányzati intézményekbe jár. A városban egy egyházi jogi

személy által fenntartott (Szent Imre Katolikus Általános Iskola és Óvoda Jó Pásztor Óvoda, Alapfokú Művészeti Iskola Tagóvodája) és egy magánóvoda (ZHF Óvoda) is üzemel.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS o8o)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS o8i)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS o79)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS o82)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS o84)
	db	db	db	fő	%
2016	28	240	15	21,92	27,83
2017	29	238	15	21,78	28,65
2018	31	242	15	21,21	29,41
2019	28	237	15	21,10	30,24
2020	29	243	16	20,44	31,37
2021	29	243	16	20,10	32,70

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az oktatás, képzés terén gyermekeket érintő hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk, ilyen ügyben eljárás nem indult egyik köznevelési intézmény ellen sem.

A bölcsődében, óvodában és az iskolákban nincs szegregált oktatás-nevelés, minden intézmény a kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek integrációját igyekszik megvalósítani azzal együtt, hogy a számukra szükséges speciális szolgáltatásokat természetesen biztosítják.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek megoszlása az önkormányzati intézmények között eltérő arányú, legnagyobb számban a Benedek Elek Óvodában vannak jelen.

Eger város óvodahálózatának fejlesztése érdekében tovább kell folytatni az óvodaépületek felülvizsgálatát. Pályázati és saját források felhasználásával el kell kezdeni az óvodaépületek felújítását, illetve a gyermeklétszámok és a szülői igényeket figyelemmel

kísérve, amennyiben szükséges és az épületek felújítása gazdaságosan nem megvalósítható, további épület feladatellátásból történő kivonásáról szükséges intézkedni.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

f) 4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma (szolgálat)	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	nincs ilyen szolgáltatás	nincs ilyen szolgáltatás	n.a.	306
2017	nincs ilyen szolgáltatás	nincs ilyen szolgáltatás	520	288
2018	nincs ilyen szolgáltatás	nincs ilyen szolgáltatás	632	307
2019	nincs ilyen szolgáltatás	nincs ilyen szolgáltatás	648	257
2020	nincs ilyen szolgáltatás	nincs ilyen szolgáltatás.	546	267
2021	nincs ilyen szolgáltatás	nincs ilyen szolgáltatás	309	353
2022	nincs ilyen szolgáltatás	nincs ilyen szolgáltatás	377	300

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkorm. és intézményfenntartói adatok

A szünidei gyermekétkeztetésben szervezési feladatokat látnak el a Család-és Gyermekjóléti Központ Alapszolgáltatási csoportjai. A gyermekvédelmi kedvezményben részesülő HH és HHH jogosultakat felkeresik, segítséget nyújtanak a jogosultnak a nyilatkozat kitöltéséhez és benyújtásához, ezzel segítve az ingyenes étkeztetésbe való bekapcsolódásukat.

A településen hátránykompenzáló szolgáltatásnak tekinthető a Család-és Gyermekjóléti Központ Alapszolgáltatási Csoportjai és a Központ óvodai és iskolai szociális segítői által szervezett szünidei szabadidős programok és az adománygyűjtési és közvetítési akciók. Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység 2018.01.01-től az Egri járás összes (37 óvoda, 24 általános iskola és 14 középiskola) köznevelési intézményében elérhetővé vált. A segítőik egyéni, csoportos és közösségi szociális munkával hozzájárulnak a gyermekek beilleszkedéséhez, prevenciós eszközök alkalmazásával elősegítik a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
iskolai lemorzsolódás, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók továbbtanulásának segítése	egyéni fejlesztés, középiskolai felvételre való felkészítés, hátránykompenzáló programok működtetése, szülők fokozottabb bevonása
Az óvodák humánerőforrás gazdálkodása tervezett, de a nyugdíjba vonuló pedagógusok utánpótlása évről évre nehezebben biztosítható	Az önkormányzat ennek érdekében az óvodai hálózat részére körzetenként 2-2 bérlakás biztosít 2023 május 25 óta
hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok, gyermekek továbbtanulásához nincs meg a megfelelő anyagi háttér a családban	minél több személy részére elérhetővé tenni a közép és felsőoktatásban való részvételt az ösztöndíjtámogatással
- elégtelen anyagi körülmények miatt a gyermekeknek korlátozott a lehetőségük közösségi programban való részvételre	táboroztatás, - közösségi programok szervezése. A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása
- mozgásfejlesztési lehetőség hiánya, társas kapcsolatok hiánya -	játszóterek számának, sportolási lehetőségek bővítése
A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ingerszegény környezetben élnek	szükséges a látókör szélesítése, valamint a kulturális programokhoz való hozzáférés esélyének növelése.
Gyermekek, fiatalok számára több prevenciós program nyújtása szükséges.	Prevenciós programsorozat szervezése gyermekek, fiatalok számára.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Tábla: 5.1.1.; 5.1.2.; 5.1.3.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	4,33	3,66	4,00%
2017	3,61	3,62	3,62%
2018	3,75	3,51	3,63%
2019	3,5	3,38	3,44%
2020	4,94	4,95	4,95%
2021	3,94	3,66	3,80%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél belül (TS 058)
	%	%
2016	48,35	49,35
2017	47,45	52,07
2018	46,96	49,32
2019	45,63	48,39
2020	52,19	51,3
2021	57,38	49,14

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázatokból látható, hogy a nők aránya, jellemzően, alacsonyabb a vizsgált korosztályban a nyilvántartott álláskereső körében.

Ugyanakkor azt is látni kell, ha több, mint fél évig munkanélküliek a nők, elhelyezkedésük nehezebb, mint a férfiak esetében.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a nyilvántartott álláskeresőkhöz viszonyított aránya (TS 053)	
	fő	fő	%
2016	1425	110	7,7
2017	1275	124	9,7
2018	1252	99	7,9
2019	1155	98	8,5
2020	1621	120	7,4
2021	1213	72	5,9

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A bemutatott 6 évben a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők szám túl nagy kilengést nem mutatott, közel 100 és 124 közt volt, a nyilvántartott álláskeresőkhöz viszonyítva az arányuk közel 7,5 % és 10 % közt mozgott. A covid járvány első évében (2020) jelentősen, 40 %-kal emelkedett a nyilvántartott álláskeresők száma. Ez nem a pályakezdő korosztályt érintette, hisz esetükben az elmozdulás nem sokkal több, mint 20 %-os volt. 2021-re a nyilvántartott álláskeresők száma visszaállt a korábbi szintre. Öröndetes, hogy a pályakezdők esetében a csökkenés jelentősebb.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Mindennapjainkban nagy mértékben jelen vannak a hagyományos férfi-női szerepekhez társított sztereotípiák, ennek megváltoztatásához a nevelési és oktatási intézmények munkájában kellene helyet kapnia a valódi egyenjogúságon alapuló modern családformára építő szemléletnek. A szemléletformálással a nők terhei csökkenthetők, hosszú távú következményeként a nőket érintő problémák megoldási kísérletei nemcsak a női érdeket, hanem a tényleges nemek közötti egyenjogúságot szolgálja. Például a háztartási és gyermeknevelési feladatban nagyobb szerepet vállaló férfiak számára is lehetőséget teremtené a GYES-en, GYED-en lévő szülő számára ingyenesen igénybe vehető képzések megteremtése, a családi munkamegosztás átgondolása. Családbarát munkahelyi megoldások, az atipikus foglalkoztatási formák széles körben való elterjesztése komoly segítséget jelentene a családok számára a munkahelyi és a családi élet összeegyeztetésében.

Kiemelten fontos lenne tényszerű, tárgyilagos kommunikáció és a média szerepe a szemléletformálás, a tájékoztatás hatékonyságához: eszköz lehet a nemi sztereotípiák felszámolásában és lakosság minél szélesebb körben való informálásában az aktuális képzési programokról, lehetőségekről.

Az Egerben induló foglalkoztatást segítő és képzési programok az Egri Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, és Eger MJV Önkormányzata közös együttműködésével valósulnak meg.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Pontos adatok nem álltak rendelkezésünkre arra vonatkozólag, hogy a munkanélküli nők milyen iskolai végzettséggel rendelkeznek. A helyi ismereteinkre támaszkodva azonban elmondhatjuk, hogy a szegregált területeken a nők nagy része nyolc általános vagy annál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezik.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Tapasztalataink szerint a nők között különösen hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők - a megváltozó képzettségi követelmények miatt,
- a pályakezdők - a szakmai tapasztalat hiánya miatt,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák - a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Tábla: 5.2.1.; 5.2.2.a) és 5.2.2. b);

Munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatása a gyermekek napközbeni ellátása. A GYBI 4 bölcsőde 260 férőhelyén, a 4 csoportos családi bölcsőde 28 férőhelyén nyújt ellátást, alapellátáson túli szolgáltatást (időszakos gyermekfelügyelet) és napközbeni gyermekfelügyeletet a családok számára.

Összességében a dolgozó GYES-en lévő, vagy tanuló, vagy otthonukban munkát vállaló, részmunkaidőben vagy alkalmyszerűen dolgozó, illetve a munkát kereső anyukák veszik igénybe a szolgáltatást. Megfigyelhető az is, hogy az itt ellátott gyermekek nagy hányada kerül később bölcsődei ellátásba, amikor az édesanya már biztos munkahelyet talált.

A napközbeni gyermekfelügyeletet a szülők munkájuk megtartása miatt igénylik

A jelenlegi férőhelyek bővítésével, illetve munkahelyi bölcsődék, minibölcsődék létesítésével növekedne a kisgyermekes anyák visszatérése a munka világába.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	34	n.a.	-
2017	134,6	n.a.	-
2018	32	n.a.	-
2019	33	n.a.	-
2020	30	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

A védőnő személyes és közösségi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése, korai felismerése, valamint egészségfejlesztés céljából, a várandós anyák, a 19. életévet be nem töltött személyek, valamint a családtervezés időszakában lévő személyek számára. Továbbá a védőnő a 25-65 éves női lakosság részére népegészségügyi szűréseket is végez.

Egerben jelenleg 15 körzetben működik a védőnői szolgálat.

A 2022. évi LXXIII. tv. módosította az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény (Eatv.) rendelkezéseit.

A módosítás alapján az Eatv. 6/B. § (1)-(2) rögzíti, hogy az állam az egészségügyi alapellátás körében - a települési önkormányzattal együttműködésben - gondoskodik a védőnői ellátásról, továbbá a védőnői ellátás biztosításáért a Kormány által rendeletben kijelölt állami intézményfenntartó szerv - az irányító vármegyei intézmény útján - felelős azzal, hogy az ellátás jogszabályban előírt tárgyi feltételeit az állam a települési önkormányzattal kötött megállapodás útján is biztosíthatja. 2023. július 1. napjától ezt a feladatot a Heves Vármegyei Markhot Ferenc Oktatókórház és Rendelőintézet látja el.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	260	252
2017	260	227
2018	260	233
2019	260	199
2020	260	231
2021	260	231

Forrás: önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	68	65	0	0	260	247
2018	0	0	68	64	0	0	260	244
2019	0	0	63	59	0	0	260	236
2020	0	0	63	51	0	0	260	231
2021	0	0	63	58	0	0	260	231
2022	0	0	64	52	0	0	260	247

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Családbarát megoldási lehetőségnek bizonyulna, ha otthon végezhető munkát vagy részmunkaidős munkahelyet találna a többgyermekes, kisgyermekes anyuka. A munkáltatók nagy része nehezen tolerálja a beteg gyerek(ek)kel gyakran otthon maradó szülőt.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyára és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Ma már a távoltartás intézményének bevezetését követően védelmet lehet nyújtani a családon belüli erőszakkal szemben, de jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekjóléti szolgáltatás, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több

esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért országos szinten.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Ilyen szolgáltatás a Családok Átmeneti Otthona működtetésével biztosított, mely folyamatos munkarendű, átmeneti elhelyezést nyújtó, 38 férőhelyes intézmény. Gyermekjóléti alapellátás keretében biztosítja az átmenetileg otthontalanná vált szülő és gyermeke számára a lakhatást, amennyiben elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított és emiatt a gyermeket el kellene választani szülőjétől

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A közéleti tevékenység civil szerveződésekén keresztül is jelentősnek mondható, van olyan szervezet, amely speciálisan a magányos vagy az egyedülálló nőket vonja be a közösségi életbe, figyelemmel kíséri a nőket, valamint a családok esélyegyenlőségének alakulását, és programjait e célok eléréséhez igazítja.

Az Európai Parlament is fordít figyelmet a nemek közötti egyenlőségre a politikában. Vonatkozó intézkedésein keresztül törekszik rá, hogy biztosított legyen a nők egyenlő részvétele a döntéshozatalban.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. Folyamatosan megújuló programkínálat mellett a helyi hagyományos programokat is szerveznek: kiállítások, borfesztivál, művészeti előadások, gyermekfoglalkozások, gyermek- és családi programok, tanfolyamok, ünnepi és művészeti események, nyugdíjas programok egyaránt megtalálhatók.

A Magyar Államkincstár országos szinten 2023-ban is vissza nem térítendő támogatást nyújtott GINOP-5.3.11-18 pályázat keretében a kisgyermeket nevelő szülők munkaerőpiaci visszatérésének támogatása céljából. havi 40 ezer forint összeghatárig a nem önkormányzati fenntartású családi bölcsőde, munkahelyi bölcsőde, bölcsőde, mini bölcsőde, valamint a napközbeni gyermekfelügyelet személyi térítési díjára vonatkozóan.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
gyesen, gyeden levő anyák egészségi állapotának megőrzése	- közösségi programok szervezése - szűrőprogramok szervezése - folyamatos védőnői nyomon követés
alacsony iskolai végzettségű nők munkába állásának nehézsége	Folyamatos tájékoztatás, kapcsolattartás, felnőtt,- valamint továbbképzési lehetőségekhez való hozzáférés biztosítása
Egyedülálló anyák nehéz életfeltételeinek javítása.	Célzott programok szervezése az egyedülálló anyák részére, mellyel cél az elmagányosodás csökkentése. Megfelelő bölcsődei, óvodai férőhely biztosítása annak érdekében, hogy az egyedülálló anyák mihamarabb visszaállhassanak dolgozni.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Összhangban a bevezető rész Demográfiai jellemzők szakaszával, a HEP vonatkozásában az **Európai Unió** és az Európa Tanács által használt besorolást vesszük alapul és a 65 éves kornál húzzuk meg az idős kor alsó határát.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Tábla:6.1.; 6.1.1.; 6.1.2.

Egy településen a lakosság szám, lakónépesség növekedés - a mértékét tekintve - az elvándorlás és a természetes fogyást is ellensúlyozhatja. A megjelenített célcsoportok spektrumának két kiemelkedő társadalmi, korosztályi csoportja van. A csökkenő gyermekszám és a település idősödő társadalma. A két életkori csoport a középgenerációt is jelentős kihívás elé állítja.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	10 831	6 857	157,96%
2017	11 055	6 768	163,34%
2018	11 398	6 727	169,44%
2019	11 817	6 552	180,36%
2020	12 194	6 398	190,59%
2021	12 226	6 199	197,23%
2022	12 306	5 849	210,39%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A korcsoportos összetételt vizsgálva jól látszik, hogy a 14 év alattiak száma csökkenő és a 65 éves és idősebbek aránya emelkedő a lakosságon belül. Eger lakosságát az előregedés jellemzi, amelynek a mutatószáma az öregedési index.

Az **öregedési index** az időskorú, 65 év feletti népességnek a gyermekkorú, 0-14 éves népességhez viszonyított arányát fejezi ki.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (fő)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összesen
2016	5 855	9 873	15728
2017	5 733	9 834	15567
2018	5 685	9 813	15498
2019	5 626	9 814	15440
2020	5 524	9 666	15190
2021	5 380	9 519	14899

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők számára vonatkozó adatok azt mutatják, hogy lényegesen, hozzávetőlegesen 70 %-kal több nő részesül ilyen ellátásban.

Érdekes megfigyelni, hogy az összes nyugdíjas száma csökkenően, de magasabb, mint a 65 év feletti lakosok száma.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	224	33	4 480	8 199	13	200	n.a.
2017	212	33	4 413	8 240	23	182	18
2018	210	30	4 421	8 366	17	161	17
2019	203	20	4 475	8 505	16	148	17
2020	197	15	4 399	8 471	13	124	17
2021	189	14	4 287	8 371	14	124	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Tábla:6.2.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	1 425	1275	1252	1155	1621	1213
41-45 év (TS 042)	Fő	159	150	170	164	232	169
	%	11,16%	11,76%	13,58%	14,20%	14,31%	13,93%
46-50 év (TS 043)	Fő	182	134	132	121	178	157
	%	12,77%	10,51%	10,54%	10,48%	10,98%	12,94%
51-55 év (TS 044)	Fő	123	122	128	111	176	119
	%	8,63%	9,57%	10,22%	9,61%	10,86%	9,81%
56-60 év (TS 045)	Fő	162	128	113	115	158	113
	%	11,37%	10,04%	9,03%	9,96%	9,75%	9,32%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	122	142	166	138	191	229
	%	8,56%	11,14%	13,26%	11,95%	11,78%	18,88%

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Az Egri Szociális Szolgáltató Intézmény 2016. 01. 01-én jött létre, melynek keretében az idősellátás a Belvárosi Gondozási Központ, Nyugdíjasház Gondozási Központ, Lajosvárosi Gondozási Központ, Felsővárosi Gondozási Központ, Zellervári Gondozási Központ, Felnémeti Gondozási Központ, Értelmi Fogyatékosok Nappali Ellátó Központja és az Idősek Berva-völgyi Otthona egységekben történik.

A „TOP Plusz 3.4.1-23 Szociális idősellátás” keretében a Berva-völgyi Otthon fejlesztésére az önkormányzat 660 millió forint támogatást nyert el. Az Idősek Berva-völgyi Otthona 50 fő teljes ellátásáról gondoskodik. Jelen támogatás a demens részleg kialakítására, bővítésére és a közüzem korszerűsítésére lesz fordítva.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nem tudunk konkrétan ilyen esetről, de a 2021. évi adatokat látva a 61 éves vagy afeletti személyek egyes időszakokban nagyobb százalékban maradnak az álláskeresők között.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Tábla:6.3.1.;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	10 831	169	316	710
2017	11 055	166	289	754
2018	11 398	182	318	794
2019	11 817	186	328	755
2020	12 194	166	338	771
2021	12 226	159	306	679
2022	12372	166	281	692

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

Közismert, hogy a magyar lakosság egészségi állapota jelenleg elmarad a Magyarország társadalmi-gazdasági fejlettsége alapján elvárható szinttől.

A daganatos, a mozgásszervi és szív-érrendszeri betegségek mellett a mentális megbetegedések előfordulása is nagyarányú.

EFOP 1.8.2.-17-2017-00052 „Praxisközösség létrehozása Egerben”

Egerben 4 háziorvos és egy gyermekorvos **praxisközösséget** hozott létre. Az öt körzet területén több, mint kilencezer lakos él, a leadott TAJ kártyák alapján az ellátottak száma meghaladja a 11 ezer főt. Kezdeményezésükre sikeresen pályázott az önkormányzat, és 109 940 638 forintot nyert a 2018. június 1-jétől 2020. január 31-ig tartó projekthez. A program 100 %-ban Uniós forrásból valósult meg. Ennek alapján kiemelt figyelmet kapnak többek közt: a krónikus megbetegedésekben érintettek (magas vérnyomás, a diabetes, a mozgásszervi és a daganatos megbetegedések), és a 65 év felettiak is.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Házi segítségnyújtás során az ellátottak jellemzően személyi gondozást kérnek, vagyis szakképzettséget és magas szintű szaktudást igénylő, összetett ápolás-gondozási feladatok ellátásában igénylik a segítséget. Az idősök nagy része valamilyen formában étkeztetést, esetenként támogató szolgáltatást is igényel. Jellemző, hogy állapotromlás esetén az Idősök Berva-völgyi Otthonában folytatják életüket, így az intézményi közös programok, rendezvények során továbbra is részei maradnak gondozási központjuk

életének. A Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigány Misszió Segítő Szolgálat Egri Telephelye is házi segítségnyújtást végez.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A szolgáltatás teljes kapacitással működik, és az együtt élő testvérek, házaspárok miatt 145-147 idős ellátását biztosítja. Az intézmény készenlétes gondozója krízishelyzet esetén a nap huszonnég órájában a riasztástól számított harminc percen belül köteles a helyszínre érkezve ellátást biztosítani, ezért alacsony térítési díja és rugalmassága miatt nagyon kedvelt ellátási forma. Jellemzően a házi segítségnyújtással társulva veszik igénybe az idősök.

A **Gondosóra program** Magyarország Kormánya által elindított ingyenesen igénybe vehető, 65 év felett alanyi jogon hozzáférhető jóléti szolgáltatás, amelynek célja, hogy az idősök szükség esetén egyetlen gombnyomással jelezni tudják segítségkérési szándékukat.

A Gondosóra program, egy 0-24 órás Diszpécsterszolgálat és a kontaktszemélyek (családtag, szomszéd, vagy barát, vagy akár opcionálisan szociális gondozó) bevonásával működő, Európában egyedülálló program. Mérföldkőnek és jelentős támogatásnak számít az idősgondozás területén: nagy segítséget jelent nemcsak azoknak, akik használják az eszközt, hanem biztonságot és megnyugvást nyújt a felhasználó családjának, szeretteinek, hozzátartozóinak is, tudva, hogy a segítség és a biztonság egy gombnyomásra elérhető.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az Egri Szociális Szolgáltató Intézmény nappali ellátása keretében az ellátottak jellemzően olyan, többnyire egyedül élő idősök, akik fizikai állapotuk miatt nem szorulnak ellátásra, inkább magányuk oldása, közösségi élet iránti igényük kielégítése céljából igénylik a szolgáltatást. A klubban lehetőségük nyílik kortárs kapcsolatok kiépítésére és megerősítésére, a tétlenséggel járó káros hatások kivédésére, a hiányzó rokoni, családi kapcsolatok pótlására, fizikai és szellemi kikapcsolódásra. A gondozási központok a minél intenzívebb klubélet biztosítása érdekében egymással is kapcsolatot tartanak, jellemzőek a közös programok (szüreti bál, farsangi bál), illetve októberben, az idősök hónapjában összintézményi keretek között, most már hagyománya van meg az Idősök napjnak és az intézményi Ki Mit Tud-nak.

Az eltelt évek során a futó pályázatok miatt intenzívebbé vált a szolgáltatások színvonalát emelő munkakapcsolat a Bródy Sándor Könyvtárral, illetve az Egri Kulturális és Művészeti Központtal. A könyvtár a helyben történő könyvkölcsönzés lehetőségén túl programjait, előadásait is „kihozza” az Egri Szociális Szolgáltató Intézmény tagintézményeibe.

A Dobó István Vármúzeum több évre visszamenőleg szervez Szenior Akadémia elnevezésű programot. A szépkorúak részére indult programsorozat ismeretterjesztő, felfedező és alkotó foglalkozásokkal várja az érdeklődőket. A program lehetőséget teremt a nyugdíjas korosztály számára az aktív életmód megőrzésére.

b) idősök informatikai jártassága;

Az idősödőknek az internet számtalan, életminőséget javító szolgáltatást kínál, ezért fontos, hogy ezek használatát minél többen elsajátíthassák a korcsoport tagjai közül. Nem szabad megfélekezni arról sem, hogy évről évre növekszik az online ügyintézés jelentősége, azaz egyre több ügyben egyre nagyobb mértékben kell használni az internetet, a különböző online felületeket. Egyre tájékozottabbnak kell lenni, hogy milyen ügyekben lehet online eljárni. A mai világban szinte nélkülözhetetlen, hogy legyen saját Ügyfélkapu és azt érdemben használni is lehessen. Az online ügyintézéssel kapcsolatos kompetenciafejlesztés tehát fontos feladat, ennek hiányában a most lemaradók a jövőben leszakadókká válhatnak a digitális világ gyors fejlődése miatt.

Az idősök nem vagy alig jutnak hozzá az információs társadalom vívmányaihoz, amely hozzájárul ahhoz, hogy a társadalom peremére kerüljenek vagy továbbra is ott maradjanak. A nyugdíjasok nagy része nem jut hozzá az internet nyújtotta egyre növekvő számú szolgáltatáshoz. Még nagyobb baj, hogy az idős emberek nagy része egyáltalán nem érdeklődik a virtuális világ iránt, úgy látják, hogy az új technológiák "nem nekik valók", így csak erősítik saját kirekesztettségüket.

d) a generációk közötti programok.

Ha a településen bármilyen rendezvényt szervez az önkormányzat, azon fiatalok és idősök is egyaránt részt vesznek. Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít az idős lakosságra, és arra is, hogy semmilyen programból, rendezvényből ne maradjanak ki. Az idősellátással foglalkozó gondozási központok évek óta jó kapcsolatot ápolnak az egeri óvodákkal, rendezvényeinken szívesen lépnek fel az ovisok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

„Idősen is Fitten program” – idősök tornája. Már heti 4 alkalommal tart a Baba-Mama Szabadidő és Életmód Alapítvány tornát a programban résztvevők számára. Az eredményt nem csak a tornák számának növekedése mutatja, hanem a résztvevők egészségi állapotnak fejlődése is.

Fontos lenne az idős emberek meggyőzése és ösztönzése a programokon való részvételre, mert így sok hasznos dolgot tudnának meg. A magányos otthoni egyedüllét helyett bevonódnának a közösségekbe, és mint tudjuk egy jó beszélgetés, pár kedves szó milyen sokat jelent egy idős, magányos embernek.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az időskorúak potenciális gazdasági, szellemi erőforrásokkal bírnak. Ennek a kérdéskörnek a másik oldala, hogy a hatalmas erőforrások birtokában fogyasztói potenciállal, szolgáltatáshoz jutási igénnyel rendelkeznek és amelynek birtokbavételéhez meg lehet a gazdasági erejük. Fontos városi érdek, hogy ennek kiszolgálása tisztességes, kulturált formában történjen ill. az időskorúak pedig legyenek tisztában jogaikkal, az igénybe vehető szolgáltatások fajtáival, rendeltetésével, jogsérelem esetén pedig legyen módjuk, lehetőségük a megfelelő jogi támogatásra.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
az idősök képviselőjére nincs kijelölt önk. felelős, aktuális problémák megoldására nincs egyeztetés	<p>Az Idősügyi Nemzeti stratégiáról szóló 81/2009. (X. 2.) OGY. határozat alapján, EMJV Közgyűlése hozza létre az Idősügyi Tanácsot.</p> <p>az idősök életkörülményeinek, életminőségének javításáért, a jogbiztonság, a kommunikáció, a nyilvánosság, képzés, élethosszig való tanulás, foglalkoztatás, esélyegyenlőség, társadalmi kirekesztődés megelőzése, generációk közti együttműködés biztosítása érdekében és az idősökért viselt felelősségtől vezérelve, valamint az idősödő és az idős emberek aktivitásának fokozása érdekében konzultatív, véleményező, javaslattevő testületként A Tanács megalakításában kérje közreműködőként az Egri Civil Kerekasztal Generációk Összefogása szekció közreműködését.</p> <p>Növekvő 65 év felettiek száma a folyamatos monitoring tevékenységet igényli. Ez jelenti a szükségletek, igények elégedettségi mutatók felmérését is.</p>
sok az egyedülálló idős korú	mentálhigiénés szaksegítség nyújtása szükség szerint, nyugdíjas civil szervezetek önkormányzati támogatása.
jellemző az elmagányosodás, közösségi életből való kivonulás	- korcsoport érdeklődési körének megfelelő műsorok, programok körének bővítése
EMJV Önkormányzatának nincs Idősügyi Konceptiója, terve	Idősügyi koncepció készítése a 2024. évben
fizikai és mentális állapot romlása - gyakori betegségek	egészségvédő és egészségmegőrző programok szervezése, (szűrővizsgálatok helyben) - mentálhigiénés szaksegítség nyújtása
digitális szakadék az informatikai jártasság hiányossága miatt	Az online ügyintézással kapcsolatos kompetenciafejlesztés
probléma a gyalogos, mopedes biztonságos közlekedés	járdák felújítása, kerékpárút növelése
házi segítségnyújtás szolgáltatása	legyen egyenlő eséllyel hozzáférhető a siket és nagyothalló idős személyek számára is a szolgáltatás
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és a Gondosóra program szolgáltatása	legyen egyenlő eséllyel hozzáférhető a siket és nagyothalló idős személyek számára is a szolgáltatás

7. A fogyatékossgal élő személyek helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékossgal élő személynek tekinthető „az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja”⁷.

A munkaképesség csökkenésének mértékét az Országos Egészségbiztosítási Pénztár Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézete állapítja meg, szakértői vizsgálat során

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Az Európai Fogyatékossgügyi Stratégia (2021-2030) fő célkitűzése, hogy elősegítse a fogyatékossgal élő személyek számára a teljes körű részvételt. Kimondja, hogy ugyanúgy biztosítani kell a fogyatékos személyek számára a fizikai környezethez, a közlekedéshez és az információs és kommunikációs technológiákhoz, valamint a szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzáférést, mint az ép személyek számára. A cél a termékekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása a fogyatékkal élő személyek számára, ide értve a segítő eszközökkel élőket is.

Tábla:7.1.1.; 7.1.2.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	816	1 139	1955
2017	754	1 069	1823
2018	690	938	1628
2019	608	828	1436
2020	600	768	1368
2021	573	719	1292

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ellátásokban részesülő megváltozott munkaképességű személyek száma az elmúlt 6 évben folyamatosan csökkent. A megváltozott munkaképességű nők száma korábban 40 %-kal, mostanra közel 30 %-kal haladja meg a férfiak számát.

⁷ Fot. 4.§ a) pont alapján

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékossgal élő élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékossgal élő személyek száma (TS 128)
2016	72
2017	69
2018	66
2019	71
2020	69
2021	69

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi
adatszolgáltatók

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Az **Agria-Humán Közhasznú Nonprofit Kft.** Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatának közvetett tulajdonában áll, az **Evat Zrt.** cégcsoport tagja.

A **Társaság fő célja** a megváltozott munkaképességű és fogyatékossgal élő emberek foglalkoztatásának megszervezése és lebonyolítása. Komoly erőfeszítéseket tesznek azért, hogy a munkaerő-piacról kiszoruló emberek mind szélesebb rétege számára biztosítson egészségi állapotukhoz igazodó, képességeik kibontakoztatására alkalmas, értékteremtő munkát.

Az észak-magyarországi régió egyik legnagyobb létszámú rehabilitációs foglalkoztatójaként Heves vármegyében található telephelyein és egri székhelyén összesen megközelítőleg 600 munkavállalót foglalkoztat. Munkatársaik 90%-a megváltozott munkaképességű.

A papírüzem az Agria-Humán Kft. legnagyobb létszámot foglalkoztató területe: több mint 200 fővel működő üzemegeység, mely megbízások alapján megrendelésre teljesít.

Nyomdai tevékenység: nyomtatványok, szórólapok, könyvek, készítése, egyedi igények alapján. Kézi-, és gépi kötészetük egyaránt igénybe vehető.

Alkatrész összeszerelés: léghenger részegységek szerelése; műanyag alkatrészek szerelése. Az üzem jelenleg, teljes egészében az egri Aventics Pneumatika Kft. által kiszervezett munkára épül. A munkálatokat részben az Agria-Humán telephelyére telepített gépsoron, részben pedig az Aventics Kft. gyártelepén végzik. Könnyen betanítható, a dolgozók által kedvelt feladat.

Szelektív hulladék válogatás: A szelektív hulladék frakciókra való szétválogatása, tömörítése (bálázása).

Intézményi szolgáltatás: múzeumi termek felügyelete, jegykezelés, portaszolgálat, takarítás, karbantartás. Az intézményi szolgáltatás magába foglal többek között portaszolgálati, takarítói, adminisztrátori feladatokat, melyeket iskolákban, kollégiumokban, idősok otthonában és egyéb intézményeknél látnak el. Ehhez az

ágazathoz tartoznak még a szezonális jellegű munkák, így például szolgáltatást nyújtanak az egri strandfürdőnek (kabinosok, jegyellenőrök), a Dobó István Vármúzeumnak (teremfelügyelők, pénztárosok, parkőrök, jegyellenőrök), de a gyöngyösi Mátra Múzeumnak is.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Az Agria Humán Kft-nél az egészségügyi centrum dolgozói szintén megváltozott munkaképességű személyek, így ez a projekt egyúttal munkahely-teremtési célt is szolgál.

További foglalkoztatók:

- Eger91 Nonprofit Kft.
- Egri Autista Alapítvány
- Horizont alapítvány
- Kézmű Nonprofit Kft.
- Konszenzus Alapítvány
- Mozgássérültek Heves Vármegyei Egyesülete
- Vakok és Gyengénlátók Heves Vármegyei Egyesülete
- Vakok és Gyengénlátók Integráló és Sportegyesülete

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Ilyen esetet nem ismerünk

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Az Értelmi Fogyatékosok Nappali Ellátó Központja („ÉNEK”) 1992 óta Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata fenntartásában, egri, értelmi sérült felnőttek nappali ellátását biztosítja.

Jelenleg 40 fő, családban élő, súlyos-, közép súlyos és enyhe fokban sérült, értelmileg akadályozott ember veszi igénybe a szolgáltatást. Az intézmény az ellátottak készségeit, képességeit szinten tartja, fejleszti. Erre adnak jó lehetőséget a szabadidős tevékenységek. Kézműves foglalkozások, zenei és társasjátékok színesítik a napirendet, de a testmozgás is fontos. A test kondicionálására és felfrissítésére legjobb mód a jóga és a tánc.

Szociális foglalkoztatásban 12 fő vesz részt. Lábtörlőket, rongyszőnyegeket, dísz- és üllőpárnákat, ékszereket készítenek, melyeket az intézményben és civil rendezvényeken értékesítenek.

A Biosziget Rehabilitációs Alapítvány fogyatékosággal élő személyek lakóotthonát működteti, az önkormányzat pénzbeli támogatásával. A siket és nagyothalló személyek számára egyenlő eséllyel hozzáférhető lakóotthon megteremtése érdekében kapcsolat az érdekvédelmi szervezet és a jelnyelvi tolmácsszolgálattal.

.

Az önkormányzat által biztosított ingatlanban az **Ökumenikus Segélyszervezet Szociális és Fejlesztő Központja** pszichiátriai betegek nappali ellátását működteti.

7.2 Fogyatékossgal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az önkormányzat nem tartja nyilván, hogy a pénzübeli, illetve a természetbeni ellátásban részesülők fogyatékossgal élő emberek-e, mert itt a szociális rászorultság az elsődleges.

Magyar Államkincstárnál lehet igényelni bizonyos esetekben fogyatékossgai támogatást. A fogyatékossgai támogatást Magyarországon élő, 18. életévét betöltött, súlyosan fogyatékos magyar állampolgár igényelhet, illetve, aki letelepedett, hontalan vagy bevándorolt.

Intézményi szolgáltatások:

Mlinkó István Óvoda

A felújított, jól felszerelt óvodában két csoportban látnak el hallássérült és intenzív logopédiai ellátást igénylő gyermekeket. A hallássérült csoportba a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Hallásvizsgáló, Gyógypedagógiai Tanácsadó, Korai Fejlesztő, Oktató és Gondozó Tagintézménye, a beszédfejlesztő csoportba a Heves Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértő Bizottságának véleménye alapján kerülnek be a gyerekek. A csoportokban intenzív, speciális gyógypedagógiai fejlesztés biztosított, alacsony csoportlétszámmal.

Mlinkó István Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Kollégium

Az intézmény nagyothalló, siket, beszéd fogyatékos, enyhe-és közepes mozgáskorlátozott, tanulókat lát el.

Az óvodai és az iskolai tagozat közé egy vagy két előkészítő évfolyam ékelődik. Az Intézményben a tanulók 1-8. osztályban tantárgyi rendszerben végzik tanulmányaikat.

Az intézmény alaptevékenysége:

- Sajátos nevelési igényű (hallássérült, beszéd fogyatékos) gyermekek óvodai nevelése, ellátása;
- Sajátos nevelési igényű (hallássérült, beszéd fogyatékos,) általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (1-8. évfolyam);
- Nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő sajátos nevelési igényű tanulók kollégiumi nevelése;
- Diákotthoni, kollégiumi szálláshelynyújtás sajátos nevelési igényű (hallássérült, beszéd fogyatékos) gyermekek, tanulók számára;

Utazó gyógypedagógiai szolgálat

Az intézmény utazó gyógypedagógusai ellátják Heves és Borsod-Abaúj Zemplén Vármegye integráltan oktatott hallássérült, beszéd fogyatékos, és látássérült óvodás, általános iskolás korú tanulóit, valamint 3 év alatti hallássérült, beszéd fogyatékos, és látássérült gyermekeket korai gondozás formájában.

Fogyatékos személyek nappali ellátása

Alapvetően 18 éves kort betöltött, saját otthonában élő, önmaga kiszolgálására nem, vagy csak részben képes és felügyeletre szoruló fogyatékos és autista személyek számára

biztosít nappali ellátást. Az ellátás során biztosítja az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésének lehetőségét, a napközbeni étkeztetést, segíti a fogyatékos személy kapcsolati rendszerét és szervezi fejlesztő és szabadidős tevékenységeit.

Értelmi Fogyatékosok Nappali Ellátó Központja (ÉNEK)

Az intézmény Eger közigazgatási területén, családban élő, súlyos, középsúlyos és enyhe fokban sérült értelmi akadályozott felnőttek számára biztosít nappali ellátást.

Az „ÉNEK” szolgáltatásai

- igény szerint meleg étel biztosítása,
- szabadidős programok szervezése,
- szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése, a szakellátásokhoz való hozzájutás segítése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése,
- speciális önszerveződő csoportok támogatása, működésének, szervezésének segítése,
- az ellátást igénybe vevők számára egyéni fejlesztő programokra épülő gyógypedagógiai foglalkozást szervezése,
- fejlesztő foglalkoztatás 13 fő részére.

A társadalmi elfogadás útján, újabb lépésként 6 értelmileg sérült felnőtt bekapcsolódott a Kézen fogva Alapítvány által elindított **Ability Café** programba. A program lényege, hogy önkéntes munka eredményeként nem másságuk, hanem emberi értékeik kerülnek előtérbe.

Az **Egri Szociális Szolgáltató Intézmény** értelmi fogyatékosokat ellátó központjának gondozottjai körében évek óta felmerül, hogy a szülők, törvényes képviselők számára gondot jelent gyermekük éjszakai felügyelete, ha bármilyen okból ők ezt nem képesek megoldani (kórházi kezelés, munkahelyi vagy családi okok miatti utazás, stb.). A szociális törvény nem ad lehetőséget arra, hogy a nappali ellátást igénybe vevő ugyanarra a napra éjszakai gondozást is kapjon, és Egerben jelenleg nincs is ilyen ellátási forma. Az is nehézséget okoz, hogy hosszabb beszoktatás nélkül csak olyan személyeket fogadnak el felügyelőként az érintettek, akiket már ismernek.

A szülőkkel történt megbeszélések alapján az Intézet vállalkozási tevékenységként 2015. II. félévtől éjjeli felügyeletet biztosít, elsősorban az „ÉNEK” ellátottjai számára. Ehhez a polgári jogi keretek között nyújtandó szolgáltatáshoz az Egri Szociális Szolgáltató Intézmény kezelésében lévő Eger, Malomárok u. 66. szám alatti Nyugdíjasházi Gondozási Központ mellett megüresedett önkormányzati lakást a közvetlenül mellette található Gondozási Központ-hoz csatolta.

A 2009-ben alakult egyesület az Autisták Országos Szövetségének (AOSZ) helyi tagszervezete. Legfontosabb célkitűzése, hogy elősegítse az autizmus spektrumzavarral élők társadalmi elfogadását, esélyegyenlőségük biztosítását és integrációját. Hetente fejlesztő és kézműves foglalkozásokat tartanak, megünneplik az esztendő jeles napjait. Kirándulásokat szerveznek a családoknak, hogy közösségi életük kibontakozzon. Az AOSZ mentorszülő programján keresztül az egyesület információt, tanácsadást nyújt a segítségre szorulóknak. Heti 3 alkalommal inkluzív karate foglalkozásokat tartanak a gyermekeknek, ami a mozgás élményén túl országos és nemzetközi para-karate

versenyeken való részvételt is biztosít számukra. Ingyenes nyári napközis táborokat szerveznek, ezzel is támogatva a családokat. 2015 óta rendszeresen megrendezik a Ragyogj Kéken! programot az Autizmus Világnapja alkalmából, április 2-án kék színű megvilágításba kerül a Dobó szobor autista embertársaink tiszteletére. Szakmai programokat, fórumokat rendeznek szülők és szakemberek részére. Az egyesület AOSZ animátora szemléletformáló osztályfőnöki órákat tart „Lehet-e autista gyerek a padtársam?” címmel. Egyik legnagyobb érdekképviselési eredményük, hogy a szülőkkel és az AOSZ szakmai segítségével autizmus specifikus osztályok indultak a Szalaparti EGYMI intézményben, jelenleg közel 70 gyermek oktatását biztosítva ezzel. Az egyesület a frissen diagnosztizált óvodáskorú gyermekektől a fiatal felnőttekig felkarolja és segíti az autizmus spektrumzavarral élőket, támaszt nyújt a családoknak, szülőknek.

Civil szerveződések a fogyatékossgal élő személyek érdekeinek képviselésére:

ÉFOÉSZ Heves Megyei Közhasznú Egyesület

A társadalmi szervezet az értelmi fogyatékos embereket, szüleiket, hozzátartozóikat, a velük foglalkozó szakembereket, valamint segítőiket fogja össze. Az országos központ 1981-ben alakult meg szülői kezdeményezésre, szakemberek segítségével. Az országos szervezet megalakulásával párhuzamosan létre jöttek a megyei szervezetek. Megyei egyesület 2005. január 24-től gazdaságilag és szakmailag is önállóan tevékenykedik.

Az egyesület munkája két fő vonalon fut:

- Érdekképviselés, érdekérvényesítés
- Életminőségjavítás (különböző programokon és a szolgáltatásaikon keresztül)

Céljuk, Heves megye területén lévő fogyatékos emberek és családjaik társadalmi hátrányainak kiegyenlítése, érdekeik érvényesítése, védelme, képviselése, emberi és állampolgári jogaik, társadalmi integrációjuk, szociális biztonságuk, rehabilitációjuk biztosítása, esélyegyenlőségük megvalósítása. Elősegítik az értelmi fogyatékos emberek öntevékenységeinek, önrendelkezésének lehetőségeit.

Munkahelyteremtő és bevételt eredményező gazdasági tevékenység folytatnak.

Kislétszámú lakóotthonokat hoznak létre a családban élő értelmi fogyatékosok részére is.

A Vakok és Gyengénlátók Heves Megyei Egyesülete 2004. óta működik Egerben. Jelenlegi taglétszám 470 fő, mely minden korosztályt felölel, de említést érdemel, hogy a tagság több mint 60 %-a idősebb korosztályú.

Magyarországon a látássérültekről való gondoskodás 1949 óta alapvetően állami feladat. A szociális juttatások célja, hogy lehetővé tegyék a vak és gyengénlátó emberek számára a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést.

A pénzbeni szociális juttatások rendszerezsek, ill. esetiek lehetnek. A támogatások közül leglényegesebb a vakok személyi járadéka, mely havonta minden vak embert megillet. Ennek összege változó, annak figyelembevételével, hogy jogosult nyugdíjas vagy aktív dolgozó. 1998-ban bevezetésre került a fogyatékossgai támogatás, melyet a súlyosan fogyatékos személyek is igényelhetnek.

Amennyiben a jogosultság fennáll, a látássérült személyek rokkantsági nyugdíjban vagy rokkantsági járadékban részesülhetnek. A rokkant nyugdíjas vak emberek ingyenes közgyógyellátást igényelhetnek.

A súlyosan látássérültek számára a helyi közlekedés teljesen díjmentes, a helyközi utazáshoz 90%-os kedvezményt kapnak.

A Vakok és Gyengénlátók Heves Megyei Egyesülete szakmai napokat, közösségi programokat szervez a látássérültek számára „Közösen könnyebb” címmel 2020. szeptember 1. és 2021. május 6-a közötti időszakban. Rendezvényeiken egész napos szabadidős lehetőségekkel, fejlesztő, informáló, közösséget kovácsoló programokkal várják az érdeklődőket. Szakemberek segítségével bemutatják a látássérült emberek számára elérhető támogatások, adózási lehetőségek, igényelhető ellátások fajtáit. Bemutatják és kipróbálhatják a résztvevők a speciális látássérültek számára kifejlesztett segédeszközöket, amik nagy segítséget jelentenek például a közlekedésben, háztartásban, olvasásban, szabadidőben, a számítógép vagy mobiltelefon-használatban, de akár az egészség megőrzésben is.

A Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége (SINOSZ) a siket és nagyothalló emberek országos érdekvédelmi szervezete. A **SINOSZ Heves Megyei Szervezete és Egri Helyi Szervezete** 1979 óta működik Egerbe. A SINOSZ feladata a siket és nagyothalló személyek érdekeinek szakmai képviselete, tagjaikat hozzásegíteni a minél teljesebb élethez, a társadalmi elfogadás kiszélesítése.

A siket és nagyothalló emberek számára is biztosítani kell az emberi méltóság jogát és az esélyegyenlőséget, a hivatali ügyintézés alkalmával jelnyelvi tolmács biztosítását, a hangjelzések és információk vizualizálására, egyenlő esélyű információt és az akadálymentes kommunikációt

A Mozgássérültek Heves Megyei Egyesülete 1978-ban alakult, célja a fogyatékkal élő, de különösen, a mozgáskorlátozottság következtében tartósan fogyatékosá váló emberek érdekeinek megjelenítése, képviselete, szükség esetén védelme, számukra szolgáltatások szervezése és nyújtása.

E célok megvalósulása érdekében meghatározott további alpcélok:

- A fogyatékkal élő emberek és családtagjaik számára lelki támasz, továbbá a társadalomban való részvételük elősegítése érdekében mentális, pszichés, sorstársi tanácsadás, jogi információs és rehabilitációs segítség nyújtása.
- Érdekérvényesítő, érdekképviseleti, érdekvédelmi hálózat létrejöttének elősegítése és működtetése.
- Az érintett emberek és hozzátartozóik részére hiányt pótló szociális, és egyéb életvitelt elősegítő szolgáltatások nyújtása, illetve ilyen szolgáltatásokhoz való hozzáférés elősegítése.
- A társadalmi beilleszkedést segítő közösségi szolgáltatások nyújtása az életvitel, a kultúra, a művészet, az önmegvalósítás, a sport, a szabadidősport, az egyéb szabadidős tevékenységek, a pihenés és rekreáció, a fejlesztés, a rehabilitációs célú foglalkoztatás területén.

A Biosziget Rehabilitációs Alapítvány a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 85/A. §-a szerinti fogyatékosok rehabilitációs lakóotthonát működteti, amelyben legfeljebb 12 fő fiatal értelmi fogyatékos személy rehabilitációs, foglalkoztatással egybekötött tartós bentlakását biztosítja. Az intézmény az alapítvány tulajdonában lévő, Eger Verőszala u. 63. sz. alatti ingatlanban működik.

A feladat ellátására az önkormányzat feladat-ellátási szerződést kötött. A szerződés szerint az önkormányzat az otthonnak évente, egyeztetetten, az önkormányzat költségvetésének elfogadása alapján nyújt működési támogatást. Az alapítvány részére évek óta egyre növekvő támogatást folyósít.

Az Alapítvány az önkormányzat által biztosított támogatás mellett egyéb külső források bevonásával teszi lehetővé az otthon működtetését. Igen nehéz, de eredményes szakmai

munkát végeznek. A munkavállalás biztosítása, a jelenleg meglévő munkaerő-piaci munkalehetőségek igénybevitelével történik - egyénre szabottan. A megszerzett munkajövedelemből a méltó megélhetésnek csupán egy részét tudják fedezni a szolgáltatást igénybe vevők.

Szabadidőben rendszeresen jelen vannak a városi rendezvényeken, aktívan részt vállalnak a felkért feladatok teljesítésében. A teljes rehabilitáció - alkalmas ellátottnál - utógondozással sikeresen teljesül.

Az önkormányzat számára jelentős előnyök származnak a feladat ellátása tekintetében abból, amit az alapítvány anyagiakban és szellemi tőkében egyaránt a lakóotthon működtetésére, az ott élők javára fordít.

A Forrás Fogyatékkal Élő Fiatalok Alapítványa 2007-ben klubként alakult, majd 2011-ben Bolyki János borász támogatásával alapítványként lett bejegyezve.

Céljuk, hogy a fogyatékossgal élő tagtársaink - akik túlnyomó részben mozgássérültek, de van köztünk látássérült, valamint enyhe fokban értelmileg akadályozott is - szabadidejüket hasznosan tudják eltölteni.

Ennek érdekében a Forrás Gyermek és Ifjúsági Házban minden csütörtökön 15 órától foglalkozást tartanak, ahol kézműveskednek, filmet néznek, vagy társasjátékkal játszanak. Minden évben Jótekonysági Estet szerveznek, amire verssel, énekkel, tánccal, paródiával készülnek. Eger Ünnepeén kézműves foglalkozásra várják a rendezvényen résztvevőket, iskolákban esélyórákat rendeznek, ahol az általános és középiskolás diákoknak érzékenyítő foglalkozásokat tartanak. Ezen kívül közösen színházba, moziba, kiállításokra, kirándulni járnak.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen 23 felnőtt háziorvosi, és 11 gyermekorvosi szolgálat működik. A megváltozott munkaképességű személyeknek járó ellátások a rehabilitációs ellátás, rokkantsági ellátás, saját jogon járó családi pótlék.

A honlapok, a honlapokon való információkhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása, - azaz jelnyelven is - elengedhetetlen. Vizuális sorszámhívó rendszerek alkalmazása szükséges, hogy a siket és nagyothalló személyek számára is egyenlő eséllyel hozzáférhetőek legyen. A betegfelvétel, betegirányítás, információspult legyen indukciós hurokkal ellátva. A jelnyelvi tolmácsszolgáltatás mellett javasolt a KONAKT Tolmácsszolgálat alkalmazása.

A fogyatékossg megállapításakor a családok sokszor szembesülnek a megfelelő tájékoztatás és információ hiányával. Az Autisták Országos Szövetsége az AOSZ Info-Pontok létrehozásával törekszik az családok támogatásában kulcsszerepet betöltő segítő szolgáltatások körének bővítésére és kiterjesztésére, a jó gyakorlatok átadására, a területi egyenlőtlenségek ellensúlyozására, a helyi igények, szükségletek feltárására, valamint az egységes és széleskörű érdekvédelmi tevékenység megvalósítására. Jelenleg az országban 13 Info-Pont iroda működik, a cél, hogy minden megyeszékhelyen legyen elérhető ez a szolgáltatás. A BEN- Autista és Autisztikus Gyermekekért Egyesület a jövőben tervezi egy AOSZ Info-Pont iroda létrehozását. Ennek megvalósulásában kérjük Eger MJV Önkormányzata a segítségét.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat tulajdonában álló épületek nagy része akadálymentes.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

MONTÁZS projekt – A fogyatékossgal élő személyek számára nyújtott szakmai és közszolgáltatások hozzáférhetőségének kialakítása, fejlesztése, EFOP 1.9.2. – VEKOP-16-2016-00001. A MONTÁZS projekt egyik hosszú távú célja, hogy egy országosan elérhető és hozzáférhető hálózat és szakemberállomány segítse a fogyatékossgal élő emberek információkhoz, szolgáltatásokhoz való akadálymentes hozzáférését.

A Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság Család- és Gyermekjóléti Központban fogyatékossgügyi tanácsadók segítenek a hivatalos ügyintézkésekben, információkkal látják el az érdeklődőket személyesen, telefonon és e-mailben. A foglalkozási rehabilitációs ellátást támogatókkal szoros kapcsolatban állva segítik a fogyatékossgal élő emberek munkába állását. Az óvodákban, iskolákban tartott érzékenyítő programjaikkal közelebb viszik a gyermekeket a fogyatékossgal élő emberek világához. Az érzékenyítő programokat minden esetben a „semmit rólunk nélkülünk” elv figyelembevételével kell megvalósítani, azaz be kell vonni az érdekvédelmi szervezeteket.

A Forrás Fogyatékkal Élő Fiatalok Klubja 2007. óta működik. Az Egri Kulturális és Művészeti Központ Forrás Gyermek és Ifjúsági Házban működnek, azzal a céllal, hogy a fogyatékossgal élő tagtársaik – akik túlnyomó részben mozgássérültek, de van köztünk látássérült, valamint enyhe fokban értelmileg akadályozott is – szabadidejüket hasznosan tudják eltölteni.

A Dobó István Vármúzeum a digitális fejlesztéseknél, a virtuális kiállítások készítésénél törekszik a gyengénlátók igényeinek is megfelelő felület kialakítására, az akadálymentesítésre. A múzeumpedagógusok a fogyatékossgal élő iskoláskorú gyerekek számára rendszeresen tartanak múzeumpedagógiai foglalkozásokat, amelyek során a résztvevők igényeit figyelembe véve szervezik a tevékenységet (siket, vakok, gyengénlátók, értelmi fogyatékkal élő gyermekek).

A Dobó István Vármúzeum további tervei között szerepel a kiállítások inkluzív fejlesztése, infokommunikációs akadálymentesítéssel, a vakok számára tapintható installációs elemekkel, illetve hangzóanyagokkal, ezen terveket pályázati forrásból szeretnék megvalósítani. Biztosítsák a siket és nagyothalló érdeklődők számára az akadálymentes hozzáférést jelnyelvi illetve íróltolmácsok biztosításával. .

Az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények akadálymentesen megközelíthetőek.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A siket és nagyothalló személyek munkahelyi környezetét akadálymentesíteni szükséges, illetve a kommunikációt a jelnyelvi tolmácsszolgáltatás igénybevételével biztosítani kell. Továbbá nagyon fontos, hogy a munkáltatók motiváltak legyenek a megváltozott munkaképességű személyek mellett azoknak a hallássérült személyeknek

az alkalmazására is, akik nem számítanak a jogszabályok alapján megváltozott munkaképességű személynek. A közszolgáltató intézményeknek élen kell járniuk a fogyatékossgal élő személyek alkalmazásában. Munkaerő-piaci kérdések esetén a SINOSZ Akadályugrás szolgáltatásával javasolt a kapcsolatfelvétel

Az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények akadálymentesen megközelíthetőek. A szolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférését a siket és nagyothalló személyek számára is biztosítani szükséges

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettége;

A közösségi közlekedés során biztosítani kell, hogy a járművel a siket és nagyothalló utasok számára is egyenlő eséllyel hozzáférhetőek legyenek. Ennek érdekében a hangalapú információk vizualizálása – például felirattal – szükséges.

Eger lett az első magyar megyeszékhely, ahol minden egri lakcímkártyával rendelkező lakos jelképes összegért, évi 1000 forintért veheti igénybe a helyi buszközlekedést.

Egy évre a felnőtt buszbérlet 63.000 forintba, a diákbérlet pedig 27.000 forintba került, így a megtakarítás jelentős, melynek költségét Eger MJV Önkormányzata állja.

A **parkolási igazolványa** mozgásában korlátozott személyt a KRESZ 51/A. §-ában felsorolt kedvezmények igénybevételére jogosítja. A kedvezmények a parkolásban, a behajtási, megállási és várakozási korlátozások vonatkozásában jelentenek könnyebbiséget.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság Család- és Gyermekjóléti Központ fogyatékossgügyi tanácsadói segítik a fogyatékossgal élő emberek és családtagjaik információkhoz, szolgáltatásokhoz való akadálymentes hozzáférését, hivatalos ügyintézését. Az óvodákban, iskolákban tartott érzékenyítő programjaikkal közelebb viszik a gyermekeket a fogyatékossgal élők világához.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Rendkívüli települési támogatásként pénzügyi segítséget biztosít az önkormányzat (hallókészülék, életvitelt segítő eszközök, közlekedést segítő eszköz vásárlásában)

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Az Értelmi Fogyatékossgal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége (ÉFOÉSZ) egyik hitvallása, hogy a fogyatékossgal élő a különleges gondozáshoz és a családhoz való jogát egyenlő mértékben tartás fontosnak a társadalom minden szegmensében. Azon munkálkodnak, hogy a családok is aktív segítők legyenek a megyei érdekvédelmi, érdekképviseleti munkában. Ehhez a munkához járul nagymértékben hozzá a 2019. novemberben hivatalosan is útjára indított Önálló Életviteli Centrum.

A szolgáltatási pontok „**Önálló életviteli centrumként**” való működése jelenti az új szolgáltatási elemek kialakítását, úgymint – eszközkölcsonzési rendszer kialakítása korszerű IKT eszközök és fogyatékossg-specifikus eszközök vonatkozásában, –

felkészítést az eszközök használatára, – helpdesk rendszer működtetése, – tanácsadás, – tájékoztatás, – szakmai rendezvények, – önérvényesítő fórumok.

Lehetőség nyílik arra, hogy 2024. januárjától az Értelmi Sérültek Gyöngyház Egyesülete-Szedesfa fogyatékkal/autizmussal élők számára foglalkoztatást és lakhatást biztosítson, megfelelő feltételek kialakításával Egerben.

Az értelmi fogyatékkal élő emberek önálló életvitelét segítő infokommunikációs szolgáltatás többek között **olyan telefonos applikáció, amely az értelmi fogyatékkal élő emberek számára nyújt óriási segítséget** mind a családban élők, mind az intézményi ellátásából a támogatott lakhatásba költözők számára egyaránt.

2022. január 1-jétől a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 40/A. §. (7) bekezdése alapján a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter által kijelölt család és gyermekjóléti központ az Szt. 64. §. (9) bekezdése szerinti fogyatékoságügyi tanácsadást is biztosít.

Ennek értelmében a **GYBI Család-és Gyermekjóléti Központ** 2022. január 1-jétől a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 40/A. §. (7) bekezdése alapján a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter által kijelölt család és gyermekjóléti központ az Szt. 64. §. (9) bekezdése szerinti **fogyatékoságügyi tanácsadást** is biztosít.

A fogyatékoságügyi tanácsadó komplex rendszerben pótolja a fogyatékosággal élő emberekre vonatkozó hiányzó célcsoport-specifikus ismereteket, és ezzel egyszerre nyújtson segítséget mind az érintettek, mind a velük kapcsolatba kerülő közfeladatot ellátó szakemberek számára.

A fogyatékosággal élő személy és családtagjai számára

- információnyújtás, tanácsadás;
 - elérhető szolgáltatásokról,
 - tanulási /fejlesztési lehetőségekről,
 - pénzügyi és természetbeni ellátásokról (pl. GYOD, magasabb összegű családi pótlék, fogyatékosági támogatás, rokkantsági/rehabilitációs ellátás stb.)
 - komplex minősítés „leszállékolás” -ról,
 - megváltozott munkaképességű személyek munkalehetőségeiről.
- ügyintézésben segítség nyújtás;
 - biztosított szolgáltatások igénybevételeinek segítésében,
 - gondnokság alá helyezésben,
 - támogatott döntéshozatalban,
 - érdekvédelmi szervezetek felkeresésében
 - közreműködés egyes életvitelt támogató eszközök kölcsönzésében és speciális szolgáltatások közvetítésében,
- szociális készségek fejlesztése;
- klubfoglalkozás és sorstársi csoportok szervezése, működtetése

Érdekképviselői szervezetek:

- ÉFOÉSZ
- Mozgássérültek Heves Vármegyei Egyesülete
- SINOSZ
- Vakok és Gyengénlátók Heves Vármegyei Egyesülete

További szolgáltatást nyújtó szervezetek:

- Ben Autista és Autisztikus Gyermekekért Közhasznú Egyesület
- Biosziget Alapítvány
- Egri Autista Alapítvány
- Vakok és Gyengénlátók Integráló és Sportegyesülete

A szabadidősport tekintetében a legnagyobb problémát a sportlétesítmények hozzáféréseinek hiánya jelenti. Mivel a fogyatékos személyek számára a sport rehabilitációs célokat is szolgál, ezért különösen fontos a terápiás jellegű sporttevékenységek elérhetőségeinek a fejlesztése, sportolási lehetőséget biztosító egyesületek támogatása. A jövőben szeretnénk az autizmussal élő személyek esélyegyenlősége érdekében bővíteni a sportolási lehetőségeiket (úszás). Az inkluzív karate fejlesztő foglalkozások megtartására állandó, autizmus szempontból akadálymentesített helyet szeretnénk biztosítani a gyermekeknek.

-

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékossgal élő embereket a magyar társadalomban is az egyik leghátrányosabb helyzetű csoportnak tekinthetjük. A fogyatékossg-ügy közösségi, tagállami, egyben hazai társadalmi ügynek tekinthető, melyben maguk az érintettek aktív szerepvállalásán túl, az érintetteket segítők, támogatók is kiemelt szerepet kapnak. Az önkormányzat törekszik arra, hogy a fogyatékossgal élő személyeket támogassa.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Jelenleg felnőttkorú súlyos és középsúlyos fokban értelmileg sérült személyek tartós bentlakásos intézményi elhelyezésére Eger városában nincs lehetőség.	Támogatott lakhatás fogyatékkal élő személyek részére a) legfeljebb hat fő számára kialakított lakásban vagy házban, vagy b) hét-tizenkét fő számára kialakított lakásban vagy házban, vagy c) legfeljebb ötven fő elhelyezésére szolgáló lakások, épületek együttesében biztosítható.
Az otthon már nem ápolható idős demens betegek	az Idősek Berva-völgyi Otthonában szükséges kialakítani egy legalább 10 férőhelyes demens részleget, amelyet a demens ellátottak nagy és egyre növekvő száma indokol.
Gyakran elmagányosodás, elszigeteltség jellemzi a fogyatékkal élőket.	a helyi civil szervezetek támogatása
A nyílt munkaerőpiacon a munkavállalás a megváltozott munkaképességű személyek számára rendkívül nehézkes.	Pályázati lehetőségek felkutatása Fogyatékkal élő személyek foglalkoztatása lehetőségeinek bővítése védett és nyílt munkaerőpiacon
A látássérültek infokommunikációs akadálymentesítése	A közlekedési eszközök, jelzőlámpák infokommunikációs eszközökkel ellátása, vezetősávok kialakítása
Nincs lehetőség, altatásban, bódításban végzendő vizsgálatokra értelmi fogyatékos személyek részére.	Eger város egészségügyi intézményében legyen lehetőség, altatásban, bódításban végzendő vizsgálatokra, értelmi fogyatékos személyek részére. Az egészségügyi intézmények bevonása, együttműködésre való felkérése

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
probléma a gyalogos, mopedes, biztonságos közlekedés	- járdák felújítása, kerékpárút építés folytatása - külterületi utak rendbetétele
fizikai, mentális egészségi állapot romlása	- szűrőprogramok szervezése, játszótér építése, egészséges életmódra nevelés
alacsony képzettségűek munkába való elhelyezkedésének nehézsége	képzési programok keresése, szervezése

a városban lévő utak, járdák akadálymentesítése	kikérni a civil szervezetek véleményét az akadálymentesítés megvalósításáról
Önálló Életviteli Centrum, mint szolgáltatási pont, hosszútávon való működtetése, az infokommunikációs eszközök használatának oktatása, kölcsönzése, szakmai rendezvények, önérvényesítő tréningek, stb. céljára	, az eddigiekben is rendelkezésre bocsájtott nagyobb létszám befogadására (40-50 fő) alkalmas helyiség. biztosítása
a fogyatékkal élő személyek alacsony jövedelme	a helyi kulturális intézmények, idegenforgalmi, történelmi és sportlétesítmények kedvezményes, némely esetben ingyenes látogathatóságát fogyatékkal élő személyek és kísérőik részére.

Országosan a fogyatékos emberek iskolázottsága jelentősen alacsonyabb a népesség egészére jellemző szintnél, ez a sajátosság városi/megyei szinten is érzékelhető. A sérült emberek körében mindazonáltal problémát jelent a mindennapokban a közlekedés, az önellátás, a tanulás és munkavállalás is. A csoport tekintetében kulcsfontosságú a mindennapi élet, az oktatás és munkavállalás terén megjelenő esélyegyenlőség biztosítása, legyen szó infrastrukturális fejlesztésekről, vagy oktatási programokról.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A Civil szféra bizonyos szempontból „láthatatlan” Egerben, főként szociális területeken nehezen érik el a lakosságot. Az Önkormányzat részéről további erőfeszítések szükségesek az együttműködések bővülése érdekében. A civil életben jelentős szerepet tölt be az Egri Civil Kerekasztal fóruma.

Az Önkormányzat éves szinten több mint 200 civil szervezettel tart kapcsolatot különböző formában, támogatási szerződéssel, közös program megvalósítására együttműködési megállapodással stb. Partneri kapcsolat kialakítása elsődleges szempont, hiszen az önkormányzat és a civil szervezetek egymás természetes szövetségesei. A város kulturális eseményei, a rendezvények, projektek, fejlesztések megvalósításába is bevonja az önkormányzat a civil szervezeteket, támaszkodik a civil szférában tevékenykedő szakemberek véleményére.

A havi rendszerességgel ülésező Egri Civil Kerekasztal, mely már 20 éve működik a városban, tagjait - az évente összehívott - Civil Fórum választja. Fő feladata a civil szervezetek információval való ellátása, illetve tőlük az információk gyűjtése, a kapcsolatépítés, tanácsadás, tudásmegosztás és forrásgenerálás színtere. E-mailben, személyesen, telefonon, a Civil Hírlevélben, a www.eck.hu (Egri Civil Kapu) honlapon keresztül is történik az információk megosztása. A Kerekasztal tizenegy szekcióból áll, melyből kettő területi szerveződésű (Felnémeti és Felsővárosi) és 9 tematikus szekció (Egészségügyi, szociális, karitatív, Idegenforgalmi és kereskedelmi, Jogi és érdekvédelmi, Környezetvédelmi és urbanisztikai, Kulturális, Sport, Szabadidő és Tudományos ismeretterjesztő).

Egerben a Civil Információs Centrumot hosszú évek óta az Egri Norma Alapítvány működteti, mely az információ friss, naprakész és hiteles áramoltatásán túl szakértők segítségével járul hozzá alapítványok, egyesületek hatékonyabb működéséhez. Tanácsadási tevékenységük igénybevétele, a programjaikon, képzéseiken való részvétel ingyenes, ezzel segítik a civilek munkáját.

Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalánál civil referens koordinálja az önkormányzat és a civil szervezetek közötti kapcsolatot, biztosítja a naprakész információkat. Az Önkormányzat az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet kapjanak, elősegítve ezzel a város lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Az önkormányzat minden évben hatékony segítséget nyújt a civil szervezetek működési, felhalmozási célú kiadásainak finanszírozására.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;
- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

d) Eger a székhelye a 17 települést tömörítő Egri Kistérség Többcélú Társulásának. Összehangolja a területén található települési önkormányzatok, gazdasági szervezetek térségi hatású fejlesztési elképzeléseit, információk szolgáltatásával elősegíti a tervezési munkát és az elfogadott tervek megvalósítását.

e) Egri székhelyű a Heves Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás. A Társulás 2003. június 17-én alakult meg, 230 ezer lakos összefogását testesíti meg. A Társulás tagönkormányzatai között Borsod-Abaúj-Zemplén, Nógrád, Jász-Nagykun-Szolnok és Heves megyei települések találhatók.

f) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

g) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

h) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyi egyenlőségi program elkészítéséhez a hivatali köztisztviselők munkacsoportokat alakítottak, és a munkacsoportok tartották a HEP fórumot, amelynek során minden célterületre vonatkozó programjavaslatot együtt dolgoztunk ki. A fórumon megbeszélésre került, hogy a program-tervezet elkészítéséhez szükséges táblázatokat, az illetékességi területeikről kitöltik

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A tervezet elkészülte után felkerül az eger.hu honlapra széles nyilvánosságot biztosítva ezzel a lakossági tájékoztatásnak. Így visszacsatolásként a megjelölt e-mail címre a lakosok visszaküldhetik észrevételeiket, javaslataikat. A nyilvánosság széleskörűségét biztosítja, hogy a HEP munkacsoportba a civil szervezetek vezetői is bevonásra kerülnek, így a saját szervezeteikben tájékoztatást tudnak adni a helyi esélyegyenlőségi program alakulásáról.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	<p>mélyszegénységben élők nehezen jutnak hozzá azokhoz a lehetőségekhez, amely körülményeiket javítani tudná</p> <p>Nem minden munkanélküli regisztráltatja magát a Heves Vármegyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályánál</p>	<p>tájékoztatási csatornák bővítése</p> <p>Nem regisztrált munkanélküliek felkutatása, információk eljuttatása</p>
Gyermekek	<p>A nyári szünidő idején a szülők számára rendkívüli megterhelő feladat a gyermekek elhelyezése. Piaci alapon számos szolgáltatás elérhető, azonban éppen a leginkább rászoruló gyermekek e szolgáltatásokból nem részesedhetnek</p>	<p>ingyenes vagy kedvezményes nyári tábor rászorultsági alapon</p>
	<p>Egyre inkább megjelennek az élet minőségbeli különbségek a gyermekét egyedül nevelő szülő, ill. a több gyermekes családok esetében</p>	<p>Elszegényedés enyhítésének csökkentése, életminőségbeli különbségek csökkentése</p>
Idősek	<p>Az idősödő és idős emberek sok esetben nehezebben jutnak információhoz, nem rendelkeznek az önkéntes munkavégzéshez szükséges és elégséges ismeretekkel, képességekkel. Nehezebben tudnak integrálódni a civil szervezetek meglévő segítői közé</p>	<p>minél több fórumot biztosítani összefoglaló jelleggel a szociális, civil és egészségügyi téren igénybe vehető támogatásokról</p> <p>a különböző szolgáltatások (egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális stb.) összehangolása az idősödők és idősek szükségleteinek és érdekeinek figyelembevételével,</p>

	Az idősök gyakran válnak bűncselekmény áldozatává	Időskorúak helyi médián és a helyi nyugdíjas szervezeteken keresztül tájékoztatása, felvilágosítása a bűncselekmények áldozatává válásának megelőzése érdekében
	A nyugdíjas kor elérése olyan időmennyiség felszabadulását eredményezi, amelynek eltöltési módja nagymértékben meghatározza nemcsak a nyugdíjas közérzetét és társadalmi helyét, hanem a vele egy háztartásban élő közvetlen családtagjait is	A felszabaduló idő aktív és hasznos eltöltése. a civil szervezetekben való részvétel segíti az idős emberek munkaerőpiacról való kilépésének átmenetét. A generációs szakadékok csökkentését is szolgálja a nagyszülői GYES. az „aktív idősödés” feltételeinek erősítése, mely nem csupán a fizikai aktivitást, a munkaerőpiacon maradást jelenti, hanem a társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvételt is. A nemzetközi és hazai jó gyakorlatok összegyűjtése. ösztönözni kell az önkéntes kiegészítő rendszerekben való részvételt, erősíteni kell az öngondoskodás szemléletét.
	Az életkor előrehaladásával emelkedik a mindennapi életvitelükben korlátozott személyek, mások segítségétől függő, ápolásra, gondoskodásra szoruló aránya. Tartós ápolási szükséglet jelentkezik.	Az egészségügyi és szociális alapellátások szervezetségének javítása, bővítése (házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés, idősök nappali klubja, tartós bennlakás, pénzügyi és természetbeni szociális ellátások)
	Az élethosszig tanulás és a számítógép-használat hiánya, az „e-kommunikáció” használatából való kirekesztődés	számítógépes képzésen, oktatáson való részvétel élethosszig való tanulásának támogatása, a digitális tananyagok hozzáférhetőségének biztosításával
	A településen magas az egyedül élő idős személyek aránya, melyen belül főként a nők száma jelentős.	Segítségnyújtás az egyedül élő idősök számára. A generációk közötti szerves kapcsolat és kölcsönös támogatás kialakításának elősegítése
Nők	A városban kevésbé bevett gyakorlat az atipikus foglalkoztatási formák alkalmazása, holott jelentősen megkönnyíthetné a nők családi és	A nők foglalkoztathatóságának javítása, ill. az atipikus foglalkoztatási formák népszerűsítése és elterjesztése

	munkahelyi kötelezettségeinek összeegyeztetését	
Fogyatékkal élők	A társadalom kevésbé érzékeny a fogyatékkal élők helyzetére, életállapotára, problémáira, ezért a beavatkozások, akár állami, akár önkormányzati, akár civil kezdeményezésre történnek; nem érik el azt a hatásfokot, amit elvárnánk tőlük	Fiatalok érzékenyítése, fogékonnyá tétele a fogyatékkal élők problémái iránt
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>		

Jövőképünk

- Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák jogaik és kötelességeik tudatában önállóan, **felelősséggel tudnak** részt venni a település életében.
- Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők lehetőséget kapjanak arra, hogy közösségi **segítséggel** leküzdjék a problémáikat, **segítség elfogadásával, tanácsok megfogadásával**
- Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek jólétét, és egészséges fizikai, szellemi fejlődésük érdekében közösen **dolgozunk – szülői felelősség**
- Folyamatosan odafigyelünk az idősekre, hogy „értékeinket” ne veszítsük el.
- Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy a társadalomban megfelelően, egyensúlyban tudjanak dolgozni a család és a munka összehangolásával és egészségük védelmével.
- Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők igényeire, és arra, hogy minél inkább kivehessék részüket a közösségi életből.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzat
	o. Településszintű probléma											
1	Infrastrukturális fejlesztés	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	Pályázati lehetőségek kihasználása az infrastrukturális fejlesztések érdekében		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia		EMJV Önkormányzata		Infrastrukturális fejlesztések száma	- pénzügyi erőforrás	állagmegóvás	
2	Infrastrukturális fejlesztés	Probléma gyalogos, az elektromos kerékpáros, biztonságos közlekedés	a tömegközlekedés fejlesztése, a gyalogos és kerékpáros infrastruktúra fejlesztése	Településrendezési terv, a Környezetvédelmi Program	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)	Pályázat figyelés	EMJV Önkormányzata	2028. 10.30	a biztonságos közlekedés	pénzügyi erőforrás	állagmegóvás	
3	Fő az egészség	A lakosság fizikai és mentális állapotának romlása	A mélyszegénységben élők, az idősek, a gyermekek, az anyák fizikai aktivitásának és mentális egészségének javítása	önkormányzati rendelet a települési támogatásokról, a személyes gondoskodásról	Új Roma Stratégia, a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Köztéri játszótér, - fitnesspark építése, Szűrőprogramok szervezése	EMJV Önkormányzata, civil szervezetek	2028. 10.30	a résztvevők száma	pénzügyi erőforrás		
...												
	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Közfoglalkoztatás megtartás	Rövid és hosszú távú közfoglalkoztatási programokban részvétel.	Mélyszegénység enyhítése, életminőség javítása, visszatérés		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Közfoglalkoztatási programokban részvétel. Tájékoztatás regisztrációról,	EMJV Önkormányzata	2028. október 30	foglalkoztatottak száma			

			a munkavállalók világába			közfoglalkoztat ásról. Programok kidolgozása, végrehajtása	Egri Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály					
2	Képzésben való részvétel segítése	Alacsony képzettség, munkanélküliek egy részének a végzettsége 8 osztály vagy attól kevesebb.	Érdeklődés felkeltése, önképzési igény kialakítása. Képzési programban való részvéte		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Tájékoztatás a továbbképzési lehetőségekről (szórólap, személyes). Képzési programokban való részvétel segítése Kompetencia alapú képzés szervezése a nyolc osztály megszerzésére			iskolai végzettség növekedése, résztvevők száma	családsegítők, pedagógusok civil szervezetek Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztáyl		
3												
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok együttműködésének megvalósítása
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	"Okosan az okos eszközökkel"		A BeeBot padlórobot része a projektjeinknek, segítségével a programozás alapjaival ismerkedhetnek a gyermekek. A gyermekeket iPodok segítik a tágabb	Óvodai Nevelési program	363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról digitális kompetenciák és szolgáltatások fejlesztése	A BeeBot padlórobot és az iPodok használatának tanítása	EMJV Önkormányzata intézményei	2028.10.30				

			környezetük megismerésében.									
2	BURSA HUNGARICA Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj pályázatot.	A gyermekek továbbtanulásához nincs meg a megfelelő anyagi háttér	A rászoruló gyermekek továbbtanulásának elősegítése. A tanulás eredményeként szemléletmód változás.		51/2007. (III. 26.) Kormányrendelet	Pályázat kiírása közgyűlési döntés alapján	EMJV Önkormányzata	2028.10.30				EMJV önkormányzat Heves Önkormányzat miniszter
3												
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok együttműködésének megvalósítása
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok együttműködésének megvalósítása
...												
	III. A nők esélyegyenlősége											
1	Egészséges édesanyák	Gyermek, gyermek anyák egészségi állapotának megőrzése	Az otthonlévő édesanyák fizikai és mentális egészségének megőrzése.			Közösségi programok szervezése Szűrőprogramok szervezése Játszóter, építése Folyamatos védőnői nyomon követés	Házi orvosok Védőnői szolgálata	2028.10.30	a nők mentális és fizikai egészsége			

2												
3												
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok együttműködésének megvalósítása
...												
	IV. Az idősök esélyegyenlősége											
1	Az idősödés pozitív felfogásának érvényre juttatása	lemaradó idősök, értéktelennek érzik magukat, kapcsolataik a kor előrehaladtával beszűkülnek	Az önkéntesség erősíti a generációk közötti kapcsolatokat, a tudások és tapasztalatok átadását, az értékek és az alkotó problémamegoldó készségek továbbörökítését.	Hasznosítani szükséges az időskorúak tudását, bölcsességét és készségeit is a szükséges beépíteni a szolgáltató rendszerek működtetésébe, valamint el kell ismerni hozzájárulásait a közjóhoz, például a háztartások, szomszédságok közötti segítő kapcsolatok méltánylása révén	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023- 2024)	Az önkéntes tevékenység további fejlesztésével elő kell mozdítani a lakóközösségi alapú önkéntes mozgalmakat, a fiatal és idősebb korú személyek együttműködését egymás segítésében.						
2	Digitalizáció az aktív idősökért	Az idősebb generáció az informatika használatában lemaradó	Kapcsolattartás, kapcsolatteremtés, a világ dolgaira nyitott gondolkodású időskor		Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023- 2024)							
3	Az Idősök otthonában a demens részleg kialakítása bővítése és					A TOP Plusz 3.4.1-23 keretében Szociális						

	a közüzem korszerűsítése lesz fordítva					idősellátás keretében a Berva-völgyi Otthon fejlesztésére az önkormányzat 660 millió forint támogatást nyert el. Az Idősek Berva-völgyi Otthona 50 fő teljes ellátásról gondoskodik. A jelen támogatás a demens részleg kialakítására, bővítésére és a közüzem korszerűsítésére lesz fordítva						
...												
V. A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége												
1	sportlétesítményekhez való hozzáférés, a terápiás jellegű sporttevékenységek elérhetőségeinek a fejlesztése,	a sportlétesítmények hozzáféréseinek hiánya			Országos Fogyatékkal Élők Fogyatékosügyi Program (2015-2025)							
2	Info Pontok létrehozása	megfelelő tájékoztatás és információ hiánya			Országos Fogyatékkal Élők Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Autisták Országos Szövetsége BEN- Autista és Autisztikus Gyermekekért Egyesület						
3	Támogatott lakhatás értelmileg sérült, fogyatékkal élő személyek részére. ahol adottak a személyi és tárgyi feltételek arra, hogy a felnőtt korú súlyos, közép-súlyos fokban sérült személyek biztonságban	nagyon sok olyan család van, ahol a felnőtt fogyatékos gyermeküket otthon gondozó szülők már idősek.			TOP Plusz Városfejlesztési Programterv 2021-2027 A projekt keretében 2-3 lakás felújítása, közös lakhatás biztosítása számukra, becsült ráfordítás: 5.000.000 Ft.							

	élhetnének, értelmi szintjüknek és egészségi állapotuknak megfelelő ellátásban részesülhetnének, 24 órás felügyelettel.											

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Eger Megyei Jogú város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Eger Megyei Jogú Város Közgyűlése a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Dátum

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA